

Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2017/2018

Fersiwn	Hanes Cymeradwyo
1	Drafft i Bwyllgor y Bartneriaeth Cydwasanaethau i'w gymeradwyo ar Fawrth 27
2	Drafft i'r Uwch Dîm Rheoli er gwybodaeth ar Fawrth 29
3	Grŵp Llywodraethu Integredig Felindre ar 10 Ebrill 2018
4	Y Pwyllgor Archwilio ar 24 Ebrill 2018
5	Yr Uwch Dîm Rheoli ar 24 Mai 2018
6	Y Pwyllgor Archwilio ar 5 Mehefin 2018 (i'w gymeradwyo'n derfynol)

CYNNWYS

	Pennod	Tudalen
1.	Cwmpas Cyfrifoldeb	3
2.	Y Fframwaith Llywodraethu	5
	2.1 Pwyllgor Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru	5
	2.2 Perfformiad a Hunanasesu Pwyllgor y Bartneriaeth	9
	2.3 Pwyllgor Archwilio Ymddiriedolaeth GIG Felindre ar gyfer PCGC	10
	2.4 Adolygu Effeithiolrwydd y Pwyllgor Archwilio	12
	2.5 Is-grwpiau a Grwpiau Ymgynghorol	13
	2.6 Yr Uwch Dîm Rheoli	14
3.	Y System Rheolaeth Fewnol	15
	3.1 Archwilio Allanol	15
	3.2 Archwilio Mewnol	16
	3.3 Arbenigwyr Atal Twyll	16
	3.4 Llywodraethu Integredig	17
	3.5 Ansawdd	17
	3.6 Edrych i'r dyfodol	18
4.	Y Gallu i ddelio â risg	18
5.	Y Fframwaith Risg a Rheoli	20
	5.1 Y Gofrestr Risg Gorfforaethol	21
	5.2 Polisiau a Gweithdrefnau	22
	5.3 Llywodraethu Gwybodaeth	23
	5.4 Atal Twyll	25
	5.5 Archwilio Mewnol	25
	5.6 Y Cynllun Tymor Canolig Integredig	25
	5.7 Y Safonau Iechyd a Gofal	26
6.	Datgeliadau Gorfodol	29
	6.1 Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Hawliau Dynol	29
	6.2 Y Gymraeg	31
	6.3 Delio â Chwynion a Phryderon	32
	6.4 Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth	33
	6.5 Diogelwch Data	33
	6.6 ISO14001 - Cynllun Cyflawni Cynaliadwyedd a Lleihau Carbon	33
	6.7 Cynllunio Parhad Busnes / Parodrwydd am Argyfyngau	34
	6.8 Cod Llywodraethiant Corfforaethol y DU	35
	6.9 Cynllun Pensiynau'r GIG	35
8.	Adolygiad Cyffredinol y Rheolwr Gyfarwyddwr o Effeithiolrwydd	36

1. CWMPAS CYFRIFOLDEB

Fel y Swyddog Atebol, mae'r Rheolwr Gyfarwyddwr yn gyfrifol am gynnal system rheolaeth fewnol gadarn sy'n cefnogi'r gwaith o gyflawni polisïau, nodau ac amcanion Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (PCGC) ac Ymddiriedolaeth GIG Felindre. Mae'r Rheolwr Gyfarwyddwr hefyd yn diogelu'r cyllid cyhoeddus a'r asedau adrannol y mae ef yn bersonol gyfrifol amdanynt, yn ôl y cyfrifoldebau a roddwyd iddo. Mae'r Rheolwr Gyfarwyddwr hefyd yn gyfrifol am sicrhau y caiff PCGC ei gweinyddu mewn modd darbodus ac y caiff adnoddau eu defnyddio mewn modd effeithlon ac effeithiol.

Ystyr llywodraethu yw'r trefniadau sydd yn eu lle i sicrhau bod y canlyniadau arfaethedig i randdeiliaid wedi eu diffinio a'u cyflawni. Mae llywodraethu effeithiol yn hanfodol i'r gwaith o ddarparu gwasanaethau PCGC yn llwyddiannus ac yn ddiogel. Caiff hyn ei gyflawni trwy gyfuniad o systemau a phrosesau "caled" sy'n cynnwys rheolau sefydlog, polisïau, protocolau a phrosesau, a nodweddion "meddal" arweinyddiaeth effeithiol a safonau ymddygiad uchel (egwyddorion Nolan).

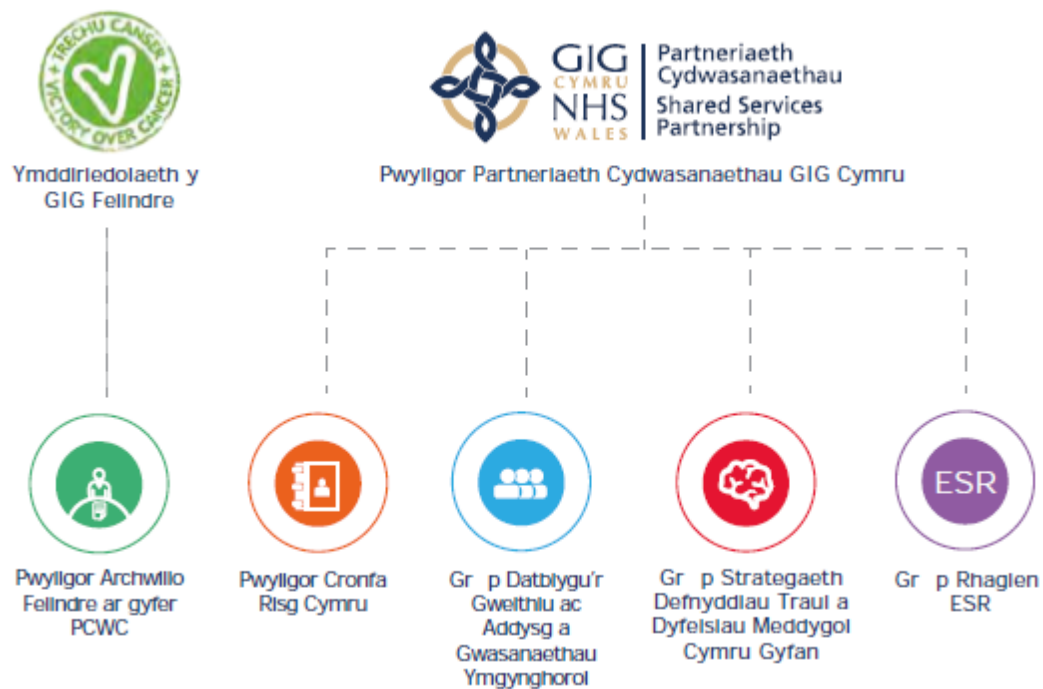
Mae Rheolwr Gyfarwyddwr y Bartneriaeth Cydwasanaethau yn atebol i Bwyllgor y Bartneriaeth Cydwasanaethau (Pwyllgor y Bartneriaeth) mewn perthynas â'r swyddogaethau sydd wedi eu dirprwyo i'r Pwyllgor hwnnw. Mae'r Rheolwr Gyfarwyddwr hefyd yn atebol i Brif Weithredwr Ymddiriedolaeth GIG Felindre mewn perthynas â'r trefniadau lletya sy'n cefnogi gwaith PCGC.

Prif Weithredwr Ymddiriedolaeth GIG Felindre sy'n gyfrifol am berfformiad cyffredinol swyddogaethau gweithredol yr Ymddiriedolaeth, ac ef hefyd yw Swyddog Atebol penodedig yr Ymddiriedolaeth. Fel y sefydliad lletyol, mae gan y Prif Weithredwr (a Bwrdd Felindre) ddiddordeb cyfreithlon yng ngweithgarwch y Bartneriaeth Cydwasanaethau, ac mae ganddo gyfrifoldebau statudol penodol fel yr endid cyfreithiol sy'n lletya'r Bartneriaeth Cydwasanaethau.

Bydd Rheolwr Gyfarwyddwr y Bartneriaeth Cydwasanaethau (fel y Swyddog Atebol ar gyfer y Bartneriaeth Cydwasanaethau) a Phrif Weithredwr Ymddiriedolaeth GIG Felindre (fel y Swyddog Atebol ar gyfer yr Ymddiriedolaeth) yn gyfrifol am gyflawni pob un o gyfrifoldebau eu rolau, fel y'u nodir yn eu Memoranda Swyddog Atebol. Mae'r ddau Swyddog Atebol yn cydweithredu â'i gilydd er mwyn sicrhau bod atebolrwydd llwyr i Ysgrifenyddion Cabinet/Gweinidogion Llywodraeth Cymru am weithgarwch y Bartneriaeth Cydwasanaethau ac Ymddiriedolaeth GIG Felindre, a hynny heb ddyblygu gwaith.

Mae Strwythur Llywodraethu PCGC i'w weld yn Ffigur 1 isod:

Ffigur 1 - Strwythur Llywodraethu PCGC

Mae fframwaith cyfreithiol a sicrwydd cyffredinol Ymddiriedolaeth GIG Felindre yn sylfaen i hwn.

2. Y FFRAMWAITH LLYWODRAETHU

Mae gan PCGC ddau brif bwyllgor sydd â rolau pwysig o ran y Fframwaith Llywodraethu a Sicrwydd. Caiff y ddau Bwyllgor eu cadeirio gan Aelodau Annibynnol ac maent yn cynnal trafodaethau ynghylch craffu a datblygu, ynghyd ag asesu risgiau cyfredol a monitro perfformiad y gwasanaethau amrywiol y mae PCGC yn eu darparu i GIG Cymru.

2.1 Pwyllgor y Bartneriaeth Cydwasanaethau

Cafodd Pwyllgor y Bartneriaeth Cydwasanaethau (Pwyllgor y Bartneriaeth) ei sefydlu yn dilyn Rheoliadau Pwyllgor Cydwasanaethau Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Felindre (Cymru) 2012 Rhif. 1261 (W.156), ac mae swyddogaethau rheoli a darparu cydwasanaethau (gweinyddol, technegol a gweinyddol) i'r gwasanaeth iechyd yng Nghymru wedi eu cynnwys yng Ngorchymyn Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Felindre (Sefydlu) (Diwygiad) 2012.

Mae cyfansoddiad Pwyllgor y Bartneriaeth yn cynnwys Cadeirydd Annibynnol, Rheolwr Gyfarwyddwr y Bartneriaeth Cydwasanaethau, a naill ai Prif Weithredwr pob sefydliad partner yn GIG Cymru neu gynrychiolydd enwebedig sy'n gweithredu ar ran y Bwrdd Iechyd neu Ymddiriedolaeth berthnasol.

Ar lefel leol, mae'n rhaid i Fyrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau GIG Cymru gytuno ar Reolau Sefydlog at ddibenion rheoleiddio gweithredoedd a busnes. Nod y rhain yw troi gofynion statudol Rheoliadau Byrddau Iechyd Lleol (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2009 yn weithrediadau o ddydd i ddydd ac, ynghyd â mabwysiadu cynllun ar gyfer materion a neilltuir i'r Bwrdd, cynllun am yr hyn sydd wedi ei ddirprwyo i swyddogion ac eraill, a'r Cyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog, maent yn ffurfio'r fframwaith rheoleiddio ar gyfer ymddygiad busnes PCGC ac yn diffinio 'sut mae'n gweithio'. Mae'r dogfennau hyn, ynghyd â pholisïau perthnasol Ymddiriedolaeth GIG Felindre a phrotocolau corfforaethol PCGC sydd wedi eu cymeradwyo gan yr Uwch Dîm Rheoli, yn ffurfio Fframwaith Llywodraethu PCGC.

Mae Byrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau GIG Cymru wedi cydweithio er mwyn llunio trefniadau gweithredol i ddarparu cydwasanaethau ac maent wedi cytuno ar Femorandwm Cydweithio. Nod y Memorandwm hwn yw sicrhau y caiff y trefniadau eu gweithredu mewn modd effeithlon trwy wneud penderfyniadau ar y cyd, yn unol â'r polisi a'r strategaeth a nodwyd uchod, o dan gyfarwyddyd Pwyllgor y Bartneriaeth.

Er bod Pwyllgor y Bartneriaeth yn gweithredu ar ran Byrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau GIG Cymru wrth gyflawni ei swyddogaethau, mae ymarfer swyddogaethau Cydwasanaethau yn gyfrifoldeb i bob un o'r cyrff yn GIG Cymru.

Cefnogir Pwyllgor y Bartneriaeth gan Gyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol / Ysgrifennydd Bwrdd Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf, sy'n warcheidwad llywodraethu da ar y Pwyllgor.

Mae crynodeb o drefniadau llywodraethu PCGC i'w weld isod:

Ffigur 2: Crynodeb o'r trefniadau llywodraethu

Mae Pwyllgor y Bartneriaeth wedi rhoi Fframwaith Llywodraethu ac Atebolrwydd cadarn ar waith ar gyfer PCGC, sy'n cynnwys:

- Rheolau Sefydlog;
- Cytundeb Lletya;
- Cytundeb Cydweithio rhwng Prif Weithredwr Ymddiriedolaeth GIG Felindre a Rheolwr Gyfarwyddwr PCGC, a
- Cytundeb Atebolrwydd rhwng Pwyllgor y Bartneriaeth a Rheolwr Gyfarwyddwr PCGC.

Mae'r dogfennau hyn, ynghyd â'r Memorandwm Cydweithio, yn sail i Femorandwm Cydweithio Pwyllgor y Bartneriaeth. Nod hyn, ar y cyd â Fframwaith Gwerthoedd a Safonau Ymddygiad Felindre, yw sicrhau ein bod yn bodloni'r safonau ar gyfer llywodraethu da sydd wedi eu gosod ar GIG Cymru.

Rhestrir isod yn Ffigur 3 Aelodaeth y Pwyllgor hyd at ddiwedd y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth. Roedd cworwm ymhob cyfarfod ac roedd y Cadeirydd hefyd yn bresennol ymhob un. Rhestrir y rhai oedd yn bresennol yng nghyfarfodydd y Pwyllgor yn Ffigur 4.

Ffigur 3: Tabl Aelodau o Bwyllgor Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru yn ystod 2017/2018.

Enw	Swydd	Sefydliad	O - Hyd at
Margaret Foster (Y Cadeirydd)	<i>Aelod Annibynnol</i>	<i>Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Neil Frow	<i>Rheolwr Gyfarwyddwr PCGC</i>	<i>Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Paul Gilchrist	<i>Dirprwy Gyfarwyddwr Cyllid</i>	<i>BIP Abertawe Bro Morgannwg</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Geraint Evans	<i>Cyfarwyddwr Gwasanaethau'r Gweithlu a Datblygu Sefydliadol</i>	<i>BIP Aneurin Bevan</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Huw Thomas (Yr Is- gadeirydd)	<i>Pennaeth Cyllid Gweithredol</i>	<i>BIP Betsi Cadwaladr</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Christopher Lewis	<i>Dirprwy Gyfarwyddwr Cyllid</i>	<i>BIP Caerdydd a'r Fro</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Joanna Davies	<i>Cyfarwyddwr Gwasanaethau'r Gweithlu a Datblygu Sefydliadol</i>	<i>BIP Cwm Taf</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Nia Williams	<i>Rheolwr Prosiect Gweithredol</i>	<i>BIP Hywel Dda</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Eifion Williams	<i>Cyfarwyddwr Cyllid</i>	<i>Bwrdd Iechyd Addysgu Powys</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Melanie Westlake	<i>Pennaeth Llywodraethiant Corfforaethol/Ysgrif ennydd y Bwrdd</i>	<i>Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Steve Ham	<i>Prif Weithredwr</i>	<i>Ymddiriedolaeth GIG Felindre</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>
Chris Turley	<i>Cyfarwyddwr Cyllid dros dro</i>	<i>Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaeth Ambiwylans Cymru</i>	<i>Blwyddyn Lawn</i>

Mae cyfansoddiad y Pwyllgor hefyd yn mynnu bod y canlynol yn bresennol: Cyfarwyddwr Cyllid, Llywodraeth Cymru, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol a Chyllid, PCGC, Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol, ac Ysgrifennydd Bwrdd/Cyfarwyddwr Llywodraethu, Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf fel cymorth llywodraethu.

Ffigur 4 - Presenoldeb yng Nghyfarfodydd Pwyllgor Partneriaeth
Cydwasaethau GIG Cymru yn ystod 2017/2018

Sefydliad	18/05/ 2017	07/06/ 2017	19/09/ 2017	16/11/ 2017	18/01/ 2018	27/03/ 2018
<i>BIP Abertawe Bro Morgannwg</i>	x	x	x	✓*	x	x
<i>BIP Aneurin Bevan</i>	x	✓	✓	✓	✓	✓
<i>BIP Betsi Cadwaladr</i>	✓	✓	x	✓	✓	✓
<i>BIP Caerdydd a'r Fro</i>	✓	✓*	✓*	✓	✓	✓
<i>BIP Cwm Taf</i>	✓✓	x	✓✓	✓✓	✓	✓
<i>BIP Hywel Dda</i>	✓	✓	✓*	✓	✓	✓
<i>Bwrdd Iechyd Addysgu Powys</i>	x	x	✓	x	x	x
Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru	x	✓	✓	✓	x	x
Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaeth Ambiwlans Cymru	✓	x	✓	✓	✓	x
Llywodraeth Cymru	x	✓	x	✓	✓	x
Ymddiriedolaeth GIG Felindre	x	✓	x	✓✓	✓	✓

✓ Yn dynodi y bu'r aelod enwebedig yn bresennol

✓*Yn dynodi na fu'r aelod enwebedig yn bresennol a bod swyddog addas wedi mynychu ar ei ran.

xYn dynodi na fu'r corff iechyd yn bresennol

** Yn dynodi bod cynorthwyydd llywodraethiant Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol/Ysgrifennydd Bwrdd wedi cynrychioli BIP Cwm Taf

Nodir diben Pwyllgor y Bartneriaeth isod:

- Gosod polisiâu a strategaethau ar gyfer y Bartneriaeth Cydwasaethau;
- Monitro'r ddarpariaeth o gydwasanaethau trwy Reolwr Gyfarwyddwr y Bartneriaeth Cydwasaethau.
- Ceisio gwella'r modd y caiff cydwasaethau eu darparu fel eu bod yn effeithiol, effeithlon ac yn arbed arian i GIG Cymru a Llywodraeth Cymru;

- Sicrhau y caiff y Bartneriaeth Cydwasanaethau ei harwain a'i rheoli'n effeithiol, a
- Sicrhau bod ffocws cryf ar arbedion y gellir eu hailfuddsoddi mewn gofal cleifion.

Mae Pwyllgor y Bartneriaeth yn monitro perfformiad bob mis yn erbyn dangosyddion perfformiad allweddol. Os na fydd dangosydd wedi cyrraedd y targed, nodir y rhesymau dros hynny a chânt eu cynnwys yn yr adroddiad ynghyd â chymau i wella perfformiad. Bydd y Cyfarwyddwr perthnasol wedyn yn eu cyflwyno i Bwyllgor y Bartneriaeth. *Mae sesiynau 'at wraidd y mater' yn eitemau sefydlog ar yr agenda a nod y rhain yw dysgu mwy am y risgiau a'r problemau mewn cyfarwyddiaethau yn PCGC.*

Mae Pwyllgor y Bartneriaeth yn sicrhau bod PCGC wedi dilyn egwyddorion llywodraethu da sy'n berthnasol i sefydliadau yn y GIG mewn modd cyson, gan gynnwys egwyddorion mewn perthynas â goruchwyllo a datblygu systemau / prosesau ar gyfer rheolaeth ariannol, rheolaeth sefydliadol, llywodraethiant a rheolaeth risg. Mae Pwyllgor y Bartneriaeth yn asesu risgiau strategol a chorfforaethol trwy'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

2.2. Perfformiad Pwyllgor y Bartneriaeth

Yn ystod 2017/2018, cymeradwyodd Pwyllgor y Bartneriaeth flaengynllun busnes blynyddol, oedd yn cynnwys:

Gweithdy "Sganio'r Gorwel" - yn dilyn gweithdy Sganio'r Gorwel yr Uwch Dîm Rheoli a gynhaliwyd ar 13 Medi 2017. Cynhaliwyd gweithdy penodol gyda Phwyllgor y Bartneriaeth, ac roedd hyn yn gyfle i aelodau wneud y canlynol:

- Adolygu perfformiad;
- Adolygu cyflawniadau PCGC dros y 12 mis diwethaf;
- Adolygu cynnydd PCGC gyda'i Chynllun Tymor Canolig Integredig;
- Ystyried y newidiadau macro i'r modd y caiff gwasanaethau eu darparu yn y dyfodol ac i
- Ystyried pa gymorth ychwanegol y gallai PCGC ei gynnig i GIG Cymru.
- Gweithdy i drafod y posibilrwydd o ehangu gwasanaethau PCGC fel bod modd cynnig rhagor o gymorth i GIG Cymru a
- Sesiynau 'At Wraidd y Mater' i ddadansoddi'n fanwl feysydd gwasanaeth unigol ac i drafod llwyddiannau a gwendidau posibl, er mwyn dod o hyd i ffyrdd posibl o ddatrys y gwendidau hyn ar y cyd.

2.3 Pwyllgor Archwilio Felindre ar gyfer PCGC

Prif nod Pwyllgor Archwilio Ymddiriedolaeth GIG Felindre ar gyfer PCGC (y Pwyllgor Archwilio) yw adolygu digonolrwydd ac effeithiolrwydd system llywodraethu a rheoli mewnol cyffredinol PCGC ac adrodd arno. Mae hyn yn cynnwys rheoli risg, rheolaethau gweithredu a chydymffurfio ynghyd â'r sicrwydd cysylltiedig sy'n sail i'r gwaith o gyflawni amcanion PCGC. Mae'r rôl hon wedi ei nodi'n glir yng nghylch gorchwyl y Pwyllgor Archwilio, a

gafodd ei ddiwygio yn 2017/2018 i sicrhau bod y swyddogaethau allweddol hyn wedi eu gwreiddio yn y rheolau sefydlog a'r trefniadau llywodraethu.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn sicrhau bod y gwaith archwilio mewnol ac allanol lleol a gwaith y Gwasanaeth Atal Twyll yn mynd rhagddynt yn effeithiol, Yn ogystal â hyn, mae'n sicrhau bod perthynas broffesiynol rhwng yr archwilwyr mewnol ac allanol fel y caiff yr adnodd sicrwydd ei ddefnyddio'n effeithiol.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cefnogi Pwyllgor y Bartneriaeth wrth iddo wneud penderfyniadau a chyflawni'i ddyletswyddau i sicrhau bod PCGC yn gwireddu ei hamcanion, yn unol â'r safonau llywodraethiant da sydd wedi eu gosod i GIG Cymru.

Roedd tri aelod annibynnol o Ymddiriedolaeth GIG Felindre ymhlith y rhai a fynychodd y Pwyllgor yn ystod 2017/2018, a gafodd eu cefnogi gan gynrychiolwyr o'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol a'r Gwasanaeth Archwilio Allanol ynghyd ag Uwch Swyddogion o PCGC ac Ymddiriedolaeth GIG Felindre.

Ffigur 5 - Aelodaeth o Bwyllgor Archwilio Ymddiriedolaeth GIG Felindre ar gyfer PCGC yn ystod 2017/2018

Yn bresennol	Ebrill 2017	Mehefin 2017	Gorffenn 2017	Tach 2017	Chwefror 2018	Cyfanswm Allan o 5
Aelodau'r Pwyllgor						
Martin Veale, Cadeirydd ac Aelod Annibynnol	✓	✓	✓	✓	✓	5
Ray Singh, Aelod Annibynnol	✓		✓	✓		3
Yr Athro Jane Hopkinson, Aelod Annibynnol	✓	✓	✓	✓	✓	5
Swyddfa Archwilio Cymru						
Cynrychiolydd y Tîm Archwilio	✓✓	✓	✓		✓	4
Gwasanaeth Archwilio PCGC						
Cyfarwyddwr Archwilio a Sicrwydd	✓	✓	✓	✓	✓	5
Pennaeth Archwilio Mewnol	✓	✓	✓	✓	✓	5
Rheolwr Archwilio	✓	✓	✓	✓	✓	5
Y Gwasanaeth Atal Twyll						
Arbenigwr Atal Twyll Lleol	✓	✓	✓	✓	✓	5
PCGC						
Margaret Foster, Cadeirydd PCGC	✓		✓	✓	✓	4
Neil Frow, Rheolwr Gyfarwyddwr	✓	✓	✓		✓	4
Andy Butler Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol	✓	✓	✓	✓	✓	5
Jacqui Maunder, Pennaeth Gwasanaethau Corfforaethol	✓	✓	✓	✓	✓	5

Yn bresennol	Ebrill 2017	Mehefin 2017	Gorffen 2017	Tach 2017	Chwefror 2018	Cyfanswm Allan o 5
Roxann Davies, Swyddog Cydymffurfiaeth	✓	✓	✓	✓	✓	5
Ysgrifennydd PCGC	✓	✓		✓		3
Staff Eraill		✓✓	✓✓	✓	✓✓	4
Ymddiriedolaeth GIG Felindre						
Steve Ham, Prif Weithredwr		✓				1
Mark Osland, Cyfarwyddwr Cyllid	✓	✓	✓		✓	4

Cyfarfu'r Pwyllgor Archwilio yn ffurfiol bum gwaith yn ystod y flwyddyn. Mynychodd y rhan fwyaf o aelodau yn rheolaidd ac roedd cworwm ymhob cyfarfod. Mae "Adroddiad Crynhoi" a chofnodion y cyfarfod wedi eu cyflwyno i Bwyllgor y Bartneriaeth.

2.4 Adolygu Effeithiolrwydd y Pwyllgor Archwilio

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cwblhau arolwg o effeithiolrwydd y pwyllgor bob blwyddyn, sy'n gwerthuso perfformiad ac effeithiolrwydd y canlynol:

- Aelodau o'r Pwyllgor a'r Cadeirydd;
- Ansawdd yr adroddiadau a gyflwynwyd i'r Pwyllgor ac
- Effeithiolrwydd ysgrifenyddiaeth y Pwyllgor.

Mae'r arolwg yn cynnwys cwestiynau hunanasesu sydd â'r nod o gynorthwyo'r Pwyllgor i asesu'i effeithiolrwydd. Bwriad hyn yw nodi'r meysydd hynny y gellir gwella arnynt. Cafodd yr arolwg ar gyfer 2017/18, a gyhoeddwyd ym mis Mai 2018, gyfradd ymateb o 80% (hynny yw, derbyniwyd 8 ymateb). Yn sgil hyn, nodwyd y canlynol:

- Roedd 88% o'r holl ymatebion yn rhai cadarnhaol;
- Roedd 100% o'r ymatebwyr yn credu bod y Pwyllgor wedi cael digon o awdurdod ac adnoddau i allu perfformio'i rôl yn effeithiol;
- Roedd 100% o'r ymatebwyr hefyd yn credu bod y Pwyllgor yn cyfarfod yn ddigon aml i allu delio â materion a gynlluniwyd, a bod digon o amser ar gyfer cwestiynau a thrafodaeth;
- Roedd pob un o'r rhai a ymatebodd yn cytuno bod yr awyrgylch yng nghyfarfodydd y Pwyllgor yn ffafriol i drafodaethau agored a chynhyrchiol;
- Roedd pawb yn cytuno bod aelodau a'r rhai oedd yn bresennol yn gwrtais ac yn broffesiynol, ac
- Roedd pawb yn cytuno bod y Pwyllgor yn derbyn adroddiadau yn brydlon a bod yr adroddiadau yn y fformat iawn ac yn cynnwys beth sydd ei angen i alluogi'r Pwyllgor i gyflawni'i ddyletswyddau o ran rheolaeth fewnol a rheoli risg.

Roedd y defnydd o'r Gymraeg mewn cyfarfodydd a hyrwyddo'r defnydd o dechnoleg ar gyfer papurau pwyllgor ymhlith y materion i'w trafod ymhellach.

2.5 Is-grwpiau a Grwpiau Ymgynghorol

Cefnogir Pwyllgor y Bartneriaeth gan bedwar grŵp ymgynghorol:

- **Grŵp Ymgynghorol Gwasanaethau'r Gweithlu, Addysg a Datblygu**
 - Grŵp Ymgynghorol ar gyfer Pwyllgor y Bartneriaeth Cydwasanaethau
 - Mae'r grŵp hwn hefyd yn adolygu cynnydd o ran Datblygu'r Gweithlu ac Addysg ar ran GIG Cymru.
- **Pwyllgor Cronfa Risg Cymru**
 - Mae'r Pwyllgor hwn yn ad-dalu sefydliadau iechyd sydd wedi colli mwy na £25,000 yn sgil hawliadau esgeulustod;
 - Caiff ei ariannu o gyllideb gofal iechyd GIG Cymru;
 - Mae'n goruchwyllo gwaith a gwariant Cronfa Risg Cymru ac
 - Mae'n helpu i hyrwyddo'r arfer clinigol gorau a'r gwersi a ddysgwyd yn sgil digwyddiadau clinigol.
- **Bwrdd Caffael Sy'n Seiliedig Ar Dystiolaeth**
 - Grŵp ymgynghorol i hyrwyddo rhagor o gydweithio ledled GIG Cymru;
 - Mae'n cynnwys cynrychiolwyr o wahanol ddisgyblaethau ledled GIG Cymru a chyrff ymchwil perthnasol;
 - Mae'n helpu i lywio a datblygu prosesau caffael sy'n seiliedig ar werth a thystiolaeth i gaffael defnyddiau traul meddygol a dyfeisiau meddygol ar gyfer GIG Cymru
- **Y Fforwm Partneriaeth Lleol**
 - Mae'r fforwm yn strwythur ffurfiol sy'n hwyluso ymgynghori ac ymgysylltu rhwng PCGC a'r Undebau Llafur perthnasol. Mae'n fforwm agored lle gall partïon gynnal trafodaethau a chytuno ar flaenoriaethau lleol mewn perthynas â materion gweithlu a gwasanaethau iechyd.

2.6 Yr Uwch Dîm Rheoli

Mae'r Rheolwr Gyfarwyddwr yn arwain yr Uwch Dîm Rheoli, ac mae'n adrodd i Gadeirydd Pwyllgor y Bartneriaeth ynghylch perfformiad cyffredinol PCGC. Y Rheolwr Gyfarwyddwr yw'r Swyddog Atebol dynodedig ar gyfer y Bartneriaeth Cydwasanaethau ac mae'n atebol, trwy arwain yr Uwch Dîm Rheoli, am y canlynol:

- Perfformiad a chyflawniad PCGC trwy baratoi Cynllun Tymor Canolig Integredig a gaiff ei ddiweddarau bob blwyddyn yn seiliedig ar bolisiâu a strategaethau a osodir gan y Pwyllgor, ac am baratoi Cynlluniau Gwella Gwasanaethau;
- Arwain yr Uwch Dîm Rheoli i gyflenwi'r Cynllun Tymor Canolig Integredig a'r Cynlluniau Gwella Gwasanaethau;
- Sefydlu Cynllun Dirprwyo priodol ar gyfer yr Uwch Dîm Rheoli a

- Sicrhau bod rheolaethau a gweithdrefnau mewnol digonol ar waith, fel bod swyddogaethau a ddirprwywyd yn cael eu cyflawni'n briodol ac yn ddoeth.

Mae'r Uwch Dîm Rheoli yn gyfrifol am bennu polisiau PCGC, gosod y cyfeiriad strategol, sicrhau bod rheolaeth fewnol effeithiol ar waith a sicrhau safonau uchel o lywodraethiant ac ymddygiad. Yn ogystal â hyn, mae'r Uwch Dîm Rheoli yn gyfrifol am sicrhau bod PCGC yn ymateb i anghenion y Byrddau Iechyd a'r Ymddiriedolaethau.

Mae'r Uwch Dîm Rheoli yn cynnwys:

Ffigur 7 – Aelodaeth o'r Uwch Dîm Rheoli yn PCGC yn ystod 2017/2018

Enw	Swydd
Mr Neil Frow	Rheolwr Gyfarwyddwr
Mr Andy Butler	Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol
Mrs Hazel Robinson	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol
Mr Mark Roscrow	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Caffael
Mr Paul Thomas	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cyflogaeth
Mr Simon Cookson	Cyfarwyddwr Archwilio a Sicrwydd
Mrs Anne-Louise Ferguson	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cyfreithiol a Risg
Mr Dave Hopkins	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Gofal Sylfaenol
Mr Neil Davies	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Ystadau Arbenigol
Mr Stephen Griffiths	Cyfarwyddwr Gwasanaethau'r Gweithlu, Addysg a Datblygu

3. Y SYSTEM RHEOLAETH FEWNOL

Nod y system rheolaeth fewnol yw cadw risgiau ar lefel resymol, yn hytrach na dileu'n llwyr y risg y bydd PCGC yn methu â chyflawni'i pholisiau, ei nodau a'i hamcanion. Dim ond sicrwydd rhesymol y gall ei roi felly ynghylch effeithiolrwydd, yn hytrach na sicrwydd absoliwt. Mae'r system rheolaeth fewnol yn seiliedig ar broses barhaus, sydd â'r nod o gofnodi a blaenoriaethu'r risgiau, gwerthuso'r tebygolrwydd y cânt eu gwireddu a'r effaith y byddent yn ei chael, a'u rheoli'n effeithiol, effeithlon ac yn ddarbodus. Roedd y system rheolaeth fewnol wedi bod ar waith yn PCGC ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2018.

3.1 Archwilio Allanol

Yn ystod 2017/2018, archwiliwr allanol PCGC oedd Swyddfa Archwilio Cymru (SAC). Mae'r Pwyllgor wedi cydweithio'n adeiladol â SAC ac roedd y canlynol ymhlith y meysydd a archwiliwyd:

- Adroddiad Sicrwydd 2016-17 ar gyfer Systemau TG GIG Cymru a gynhelir gan PCGC;
- Gwaith Arfaethedig SAC 2016-2017;
- Diweddariad am y Cynllun Gwariant Cyfalaf;
- Diweddariad am Ymweliadau'r Archwiliwr Mewnol
- Adroddiad SAC ar PCGC 2016-17 a
- Threfniadau Sicrwydd SAC 2018.

Caiff gwaith archwilwyr allanol ei fonitro gan y Pwyllgor Archwilio trwy adroddiadau cynnydd rheolaidd. Ystyrir eu gwaith yn brydon ac yn broffesiynol. Mae'r argymhellion yn berthnasol ac yn fuddiol i'r gwaith o lunio trefniadau sicrwydd a llywodraethu cyffredinol a lleihau risg. Mae perthnasau clir ac agored â swyddogion, ac mae'r adroddiadau yn gynhwysfawr ac yn ddestlus.

Yn ogystal â materion mewnol yn PCGC, mae'r archwilwyr allanol wedi diweddaru'r Pwyllgor Archwilio yn rheolaidd ynghylch datblygiadau ledled GIG Cymru ac mewn sefydliadau sector cyhoeddus eraill. Mae'r trafodaethau hyn wedi helpu'r Pwyllgor Archwilio i wella'i ymwybyddiaeth o gyd-destun ehangach ei waith.

3.2 Archwilio Mewnol

Aeth y Pwyllgor Archwilio ati i bwysu a mesur gwaith a chanfyddiadau'r tîm archwilio mewnol. Mynychodd Cyfarwyddwr Archwilio a Sicrwydd a phenaethiaid perthnasol y Gwasanaeth Archwilio Mewnol bob cyfarfod i drafod eu gwaith a chyflwyno'u canfyddiadau. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn fodlon ar y cydweithio a'r cydlynw rhwng archwilwyr mewnol ac allanol.

Cafodd adroddiadau chwarterol ynghylch y meysydd archwilio hynny lle nodwyd bod "dim sicrwydd" neu "sicrwydd cyfyngedig" eu cyflwyno i Lywodraeth Cymru, yn unol â chyfarwyddyd Dr Andrew Goodall, Prif Weithredwr GIG Cymru/Cyfarwyddwr Cyffredinol ym mis Gorffennaf 2016. Yn ystod 2017/18, ni chofnodwyd "dim sicrwydd" neu "sicrwydd cyfyngedig" yn yr un adroddiad archwilio mewnol.

Ar gyfer archwilio mewnol ac allanol ill dau, mae'r Pwyllgor Archwilio wedi sicrhau bod y camau gweithredu ar gyfer rheolwyr y cytunwyd arnynt yn sgil gwendidau wedi cael eu rhoi ar waith mewn modd amserol. Mae'n rhaid i'r Pwyllgor Archwilio gydsynio i unrhyw newidiadau i'r amserlen ar gyfer rhoi cynlluniau gweithredu ar waith.

Roedd yr adroddiadau yn amserol ac roeddent wedi helpu'r Pwyllgor i wella'i ddealltwriaeth o'r risgiau ariannol a gweithredol. Yn ogystal â hyn, mae'n harchwilwyr mewnol wedi darparu gwybodaeth meincnodi werthfawr yn ymwneud ag arfer gorau ledled GIG Cymru.

3.3 Arbenigwyr Atal Twyll

Nod Gwasanaethau Atal Twyll lleol yw sicrhau bod nifer yr achosion o dwyll (a/neu lygredd) yn PCGC mor isel â phosibl.

Derbyniodd y Pwyllgor adroddiadau rheolaidd er mwyn monitro cynnydd yn erbyn y Cynllun Atal Twyll, a oedd yn cynnwys adroddiadau am y canlynol:

- Diweddariad am gynnydd ymhob cyfarfod
- Adroddiad Terfynol am Asesu Ansawdd
- Adroddiad Blynnyddol Ymddiriedolaeth GIG Felindre 2016-17
- Cynllun Gwaith y Gwasanaeth Atal Twyll 2017-18
- Cyflwyno Adnodd Hunanadolygu'r Gwasanaeth Atal Twyll 2016-17
- Datganiad i'r Wasg y Gwasanaeth Atal Twyll
- Chwarterolyn y Gwasanaeth Atal Twyll

Yn ystod 2017/18, cychwynnodd pedwar ymchwiliad newydd i achosion posibl o weithgarwch twyllodrus neu lwgr, yn ychwanegol at y pum achos a ddygwyd ymlaen o 2016/17. Roedd tri o'r achosion newydd yn ymwneud â hawliadau ffug a gyflwynwyd i Wasanaethau Dyfarniadau Myfyrwyr, ac mae'r rhain yn parhau i fod yn destun ymchwiliad.

Yn rhan o'i waith, mae gan y Gwasanaeth Atal Twyll raglen flynyddol reolaidd o godi ymwybyddiaeth am dwyll mewn cyrff ieuchyd. Mae'r rhain yn digwydd dros nifer o ddiwrnodau ac maent yn cael eu cynnwys yng Nghynllun Gwaith y Gwasanaeth Atal Twyll, sy'n cael sêl bendith Cyfarwyddwr Cyllid y corff ieuchyd bob blwyddyn.

Yn rhan o'r Cynllun Gwaith hwnnw, trefnir sesiynau i godi ymwybyddiaeth o dwyll a chânt eu cynnal gyda grwpiau amrywiol o staff. Yn y sesiynau hyn bydd gwybodaeth am sut i adrodd am dwyll ac i bwy y dylid rhoi gwybod.

Yn ogystal â hyn, ac mewn ymgais i hyrwyddo diwylliant o atal twyll yn y corff ieuchyd, cyhoeddir chwarterolyn sydd ar gael i bob aelod o staff ar ryngwyd y corff. Rhoddir cyhoeddusrwydd hefyd i bob erlyniad llwyddiannus i rybuddio pobl yn gryf yn erbyn cyflawni twyll.

3.4 Llywodraethu Integredig

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn gyfrifol am gynnal system llywodraethu integredig effeithiol. Mae wedi goruchwylio'r broses gyfan trwy geisio adroddiadau penodol am sicrwydd, sy'n cynnwys:

- Y Cynllun Sicrhau Ansawdd a Gwella sy'n deillio o'r hunanasesiad diwedd blwyddyn ar gyfer 2015-16;
- Tracio argymhellion archwilio;
- Y Gofrestr Risg Gorfforaethol;
- Mapiau Sicrwydd Cyfarwyddiaethau ac
- Adroddiadau Materion Llywodraethu ynghylch tendrau unigol, datganiadau o fuddiannau a rhoddion a lletygarwch a dderbyniwyd ac a wrthodwyd.

Yn ystod 2017/2018, mynegodd y Pwyllgor Archwilio unrhyw bryderon oedd ganddo wrth Bwyllgor y Bartneriaeth, a chwaraeodd y Pwyllgor Archwilio ran ragweithiol yn y gwaith o dynnu sylw at ddiwygiadau arfaethedig i weithdrefnau llywodraethu a'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

3.5 Ansawdd

Yn ystod 2017/2018, mae Pwyllgor y Bartneriaeth wedi rhoi sylw i sicrhau ansawdd gwasanaethau gan gynnwys adran "Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad y Claf" fel un o'r rhannau pwysicaf ar y templed ar gyfer adroddiadau am gyfarfodydd Pwyllgor y Bartneriaeth.

Yn ogystal â hyn, mae ansawdd gwasanaethau yn rhan bwysig iawn o'r trafodaethau rhwng PCGC a chyfarwyddwyr perthnasol Byrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau yn ystod cyfarfodydd adolygu chwarterol.

Mae PCGC wedi ymrwymo i adolygu ei gwasanaethau'n barhaus, ac mae wedi ymrwymo i sicrhau y bydd pob un o'i gwasanaethau yn destun yr asesiad trylwyr ar gyfer Gwobr Ansawdd Cymru. Mae'r wobr hon yn seiliedig ar system y Sefydliad Ewropeaidd er Rheoli Ansawdd, trwy Ganolfan Ansawdd Cymru. Yn ôl adborth yr asesiad dilynol cychwynnol, mae PCGC wedi aeddfedu fel sefydliad dros y 12 mis diwethaf, ac mae wedi gwneud cynnydd sylweddol wrth ddatblygu strategaethau TG a Rheoli Rhaglenni.

3.6 Edrych tua'r Dyfodol

O ganlyniad i'w waith yn ystod y flwyddyn, mae'r Pwyllgor Archwilio yn fodlon bod gan PCGC reolaethau mewnol priodol a chadarn ar waith a bod y systemau llywodraethu a nodir yn y Rheolau Sefydlog wedi eu gwreiddio'n ddwfn yn y sefydliad.

Wrth edrych ymlaen i 2018-2019, bydd y Pwyllgor Archwilio yn parhau i archwilio'r materion ariannol a'r materion yn ymwneud â rheoli, llywodraethu ac ansawdd sydd oll mor bwysig i lwyddiant PCGC.

Yn benodol, bydd y Pwyllgor Archwilio yn:

- parhau i archwilio trefniadau llywodraethu a rheolaethau mewnol PCGC;
- monitro'n fanwl y risgiau y mae PCGC a'i darparwyr pwysicaf yn eu hwynebu;
- gweithio'n agos â "grŵp Cadeiryddion Pwyllgorau Archwilio" ar faterion yn ymwneud â llywodraethiant ariannol sy'n effeithio ar GIG Cymru a'r sector cyhoeddus yn ehangach;
- gweithio'n agos ag archwilwyr allanol a mewnol ar faterion sy'n deillio o agenda bresennol a dyfodol PCGC;
- sicrhau bod Pwyllgor y Bartneriaeth yn cael y wybodaeth ddiweddaraf am waith y Pwyllgor Archwilio, gan gynnwys datblygiadau cadarnhaol a negyddol, a bydd yn

- gofyn am nifer o sesiynau “at wraidd y mater” i fynd i’r afael â meysydd penodol, er mwyn sicrhau bod modd rhoi sicrwydd digonol i’r Pwyllgor Archwilio ac i Bwyllgor y Bartneriaeth.

4. Y GALLU I DDELIO Â RISG

Mae gan Bwyllgor Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru gyfrifoldeb ac awdurdod cyffredinol dros raglen rheoli risg PCGC, trwy dderbyn a gwerthuso adroddiadau sy’n nodi statws a chynnydd camau i reoli risg.

Y cyfarwyddwr arweiniol o ran rheoli risg yw’r Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol, sy’n gyfrifol am lunio’r fframwaith polisi ynghyd â’r systemau a’r prosesau sydd eu hangen i reoli risgiau yn y sefydliad.

Mae gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre strategaeth gymeradwyedig ar gyfer rheoli risg, ac mae gan PCGC brotocol rheoli risg sy’n seiliedig ar strategaeth ei sefydliad lletyol. Mae hyn yn golygu bod ymagwedd glir a systematig tuag at reoli risg yn PCGC.

Mae PCGC am integreiddio prosesau rheoli risg, fel y caiff y prosesau hyn eu hystyried i fod yn rhan annatod o sut y caiff y sefydliad ei reoli o ddydd i ddydd gan gynnwys cyllid, iechyd a diogelwch a’r amgylchedd, yn hytrach na bod y rhain yn cael eu hystyried i fod yn brosesau ar wahân.

Mae’r Uwch Dîm Rheoli yn adolygu’r Gofrestr Risg Gorfforaethol bob mis, ac mae’n craffu ar y risgiau a gofnodwyd ynghyd â sicrhau bod camau gweithredu wedi eu nodi ar eu cyfer. Mae pob Cyfarwyddwr a Phennaeth Gwasanaeth yn gyfrifol am sicrhau yr eir i’r afael â risgiau yn y lleoliadau hynny sy’n berthnasol i’w Cyfarwyddiaethau. Mae hefyd yn bwysig bod strwythur effeithiol ar waith ledled PCGC ar gyfer rhoi adborth, fel y caiff risgiau rheng flaen eu dwyn i sylw i Gyfarwyddwyr.

Mae gofyn i bob Cyfarwyddwr roi diweddariad ynghylch y gofrestr risg sy’n benodol i’w gyfarwyddiaeth yn ystod cyfarfodydd adolygu chwarterol gyda’r Rheolwr Gyfarwyddwr. Caiff pob risg categori coch ar gofrestrau cyfarwyddiaethau unigol ei hadolygu gan yr Uwch Dîm Rheoli ac, os yw’n briodol, caiff y risg honno ei hychwanegu at Gofrestr Risg Gorfforaethol PCGC.

Yn ystod 2017/18, bu’r fframwaith a’r dull rheoli risg yn destun adolygiad manwl, yn dilyn yr argymhellion mewn adroddiad archwilio mewnol a gyhoeddwyd ym Mawrth 2017. Roedd canfyddiadau’r adroddiad yn tynnu sylw at yr angen i sicrhau bod risgiau’n cael eu rheoli’n fwy effeithiol a deinamig yn PCGC, a chynhaliwyd dau weithdy yng ngwanwyn 2017 i rannu’r canfyddiadau â chyfarwyddwyr ac uwch reolwyr.

Mae’r gofrestr risg gorfforaethol a chofrestrau risg cyfarwyddiaethau wedi eu diwygio ers hynny, i sicrhau eu bod yn gyson a’u bod yn rhoi darlun mwy cryno o sefyllfa gyfredol pob risg. Mae pennaeth Cyllid a Datblygu

Busnes, sydd newydd ei benodi, yn gweithio gyda Chyfarwyddwyr a'u huwch dimau rheoli â chymorth y Swyddog Cydymffurfiaeth i sicrhau bod y risgiau sydd wedi eu cofnodi ar bob cofrestr yn gyfredol a bod cynnydd o ran y camau a gynlluniwyd i liniaru'r risgiau hyn. Atgyfnerthir hyn gan broses adolygu bob chwarter o bob cyfarwyddiaeth lle mae adolygu cofrestr risg y gyfarwyddiaeth honno yn eitem sefydlog ar yr agenda.

Yn 2017/18, cafodd mapiau sicrwydd eu cynhyrchu ar gyfer pob cyfarwyddiaeth er mwyn gwybod sut roedd y prif risgiau gweithredol, neu risgiau busnes-fel-arfer, yn cael eu lliniaru. Cafodd y rhain eu cyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Tachwedd 2017, a byddant yn cael eu diweddarau a'u hadolygu gan y Pwyllgor hwnnw bob blwyddyn.

Mae Protocol Risg PCGC wedi ei ddiweddarau yn unol â hynny a bellach mae mwy o ffocws yn y protocol ar dderbynioldeb risg y sefydliad. Mae derbynioldeb risg yn cael ei gyfrifo ar sail y sgôr darged sydd wedi ei chymhwyso at bob risg, ac yn sgil hyn mae'r Gofrestr Risg Gorfforaethol wedi ei hollti'n ddwy adran, fel a ganlyn:

- Risgiau i Weithredu Arnynt - mae hyn yn cynnwys pob risg lle mae angen gweithredu pellach i gyrraedd y sgôr darged. Yn achos y risgiau hyn, dylid canolbwyntio ar sicrhau y caiff y camau gofynnol eu cwblhau'n amserol; a
- Risgiau i'w Monitro - mae hyn yn cynnwys risgiau sydd wedi cyflawni eu sgôr darged, ond mae rhaid iddynt aros ar y Gofrestr Risg Gorfforaethol oherwydd eu heffaith bosibl ar y sefydliad yn ei gyfanrwydd. Yn achos y risgiau hyn, mae'r ffocws ar fonitro unrhyw newidiadau i natur y risg (e.e. oherwydd newidiadau amgylcheddol allanol) ac ar sicrhau bod rheolaethau a chamau gweithredu presennol yn parhau i fod yn effeithiol (e.e. trwy fapio sicrwydd).

Mae dull PCGC o reoli risgiau felly yn sicrhau:

- bod arweiniad ynghlwm wrth y broses o reoli risg;
- y caiff staff eu hyfforddi ynghylch sut i adnabod a rheoli risg;
- y caiff risgiau eu nodi, eu hasesu a'u blaenoriaethu gan sicrhau bod y camau priodol i'w lliniaru wedi eu hamlinellu ar y gofrestr risg ac
- y caiff effeithiolrwydd rheolaethau allweddol eu gwirio'n rheolaidd.

Cwblhawyd archwiliad mewnol o'r cynnydd wrth weithredu canfyddiadau archwiliad 2016/17 i reoli risg ym mis Mai 2018. Daeth i'r casgliad mai **Sicrwydd Cadarn** oedd y lefel o sicrwydd a roddwyd i effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol i reoli risg yn ymwneud â Rheoli Risg.

5. Y FFRAMWAITH RISG A RHEOLI

Mae ymrwymiad PCGC i'r egwyddor y caiff risg ei rheoli'n effeithiol yn golygu y byddwn yn parhau i sicrhau:

- ein bod yn cydymffurfio â gofynion deddfwriaethol lle gallai peidio â chydymffurfio beri risg ddifrifol;
- bod pob ffynhonnell risg a chanlyniad risg wedi eu nodi, ac y caiff risgiau eu hasesu a naill ai eu dileu neu eu lliniaru; y caiff gwybodaeth ynghylch risg ei rhannu â staff ledled PCGC a sefydliadau partner trwy Bwyllgor y Bartneriaeth a'r Pwyllgor Archwilio;
- bod nifer yr achosion o ddifrod ac anafiadau yn fach, a bod iechyd a lles pobl ar eu gorau ac
- y caiff gwersi eu dysgu yn sgil canmoliaeth, digwyddiadau a hawliadau er mwyn rhannu'r arfer gorau a'i gwneud yn llai tebygol y byddant yn digwydd eto.

5.1 Y Fframwaith Risg Gorfforaethol

Mae'r gweithdrefnau manwl ar gyfer rheoli risg gorfforaethol wedi eu hamlinellu uchod. Ar 31 Mawrth 2018, mae un risg gorfforaethol sydd wedi ei chategoreiddio'n goch. Mae'r risg honno'n ymwneud â'r ffaith bod nifer o wasanaethau gofal sylfaenol wedi eu contractio allan yn Lloegr, sy'n effeithio ar GIG Cymru. Mae gan PCGC nifer o opsiynau o ran rheoli'r risg hon, ac mae wrthi'n pwysu a mesur y rhain ar hyn o bryd.

Yn gyffredinol, i liniaru risgiau yn ymwneud â llywodraethu, mae PCGC yn rhagweithiol wrth adolygu ei gweithdrefnau llywodraethu ac wrth sicrhau bod rheoli risgiau wedi ei wreiddio yn ei holl weithgarwch:

- Mae PCGC yn cael ei llywodraethu gan Reolau Sefydlog a Chyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog, sy'n cael eu hadolygu bob blwyddyn;
- Mae gan Bwyllgor y Bartneriaeth a'r Pwyllgor Archwilio ill dau flaengynlluniau gwaith ar gyfer busnes pwyllgor sy'n darparu fframwaith sicrwydd ar gyfer cydymffurfiaeth â gofynion deddfwriaeth a rheoliadau;
- Caiff effeithiolrwydd strwythurau llywodraethu ei adolygu'n rheolaidd trwy holiaduron effeithiolrwydd pwyllgor;
- Mae clawr blaen pro-fforma adroddiadau pwyllgorau yn cynnwys dadansoddiad effaith cryno i'w gwblhau cyn i'r adroddiad gael ei gyflwyno. Mae hyn yn cynnwys crynodeb o effeithiau posibl yn ymwneud â chydaddoldeb ac amrywiaeth, goblygiadau cyfreithiol, ansawdd, diogelwch a phrofiad y claf, risgiau a sicrwydd, Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol, y Safonau Iechyd a Gofal a'r gweithlu;
- Mae'r Cytundebau Lefel Gwasanaeth sydd yn eu lle gyda Byrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau yn nodi'r trefniadau gweithredol ar gyfer y gwasanaethau y mae PCGC yn eu darparu iddynt, a chaiff y rhain eu hadolygu bob blwyddyn;
- Mae PCGC yn rhagweithiol wrth gwblhau fframwaith Safonau Iechyd a Gofal Llywodraeth Cymru, a sicrhodd fod Thema 2 - Gofal Diogel wedi rhoi darlun clir o ymagwedd PCGC at iechyd, diogelwch a rheoli risg ac
- mae cyfrifoldebau cyfarwyddwyr yn cael eu hadolygu mewn Adolygiadau Blynnyddol o Berfformiad a Datblygiad (PADRs).

5.2 Polisiâu a Gweithdrefnau

Mae PCGC yn dilyn polisiâu a gweithdrefnau Ymddiriedolaeth GIG Felindre fel y sefydliad lletyol. Yn ogystal â hyn, mae nifer o bolisiâu gweithlu wedi eu datblygu a'u lledaenu ledled Cymru trwy Fforwm Partneriaeth Cymru, ac mae'r rhain yn berthnasol i bob aelod o staff yn PCGC.

Mae pob aelod o staff yn ymwybodol o'r fewnrwyd lle mae'r polisiâu a'r gweithdrefnau ar gael ac mae ganddynt oll fynediad ati. Mewn nifer o achosion mae canllawiau atodol wedi eu darparu. Mae Ymddiriedolaeth GIG Felindre yn sicrhau bod modd i staff PCGC gael gafael ar bob un o bolisiâu a gweithdrefnau'r Ymddiriedolaeth, ac mae'n rhoi gwybod i'r Rheolwr Gyfarwyddwr a'r Rheolwr Llywodraethu Corfforaethol, ac i unrhyw aelodau dynodedig eraill o staff, am unrhyw ddiwygiadau i bolisiâu wrth gytuno arnynt. Mae PCGC yn cymryd rhan yn y gwaith o ddatblygu ac adolygu polisiâu a gweithdrefnau gweithlu gyda'r sefydliad lletyol, ac mae wedi llunio gweithdrefnau ar gyfer ymgynghori â staff.

Bydd Pwyllgor y Bartneriaeth, lle y bo hynny'n briodol, yn datblygu ei brotocolau ei hun neu'n diwygio polisiâu, os ydynt yn berthnasol i swyddogaethau busnes PCGC. Mae'r Rheolwr Gyfarwyddwr a swyddogion dynodedig eraill PCGC wedi eu cynnwys yng Nghynllun Dirprwy Ymddiriedolaeth GIG Felindre.

5.3 Llywodraethu Gwybodaeth

Mae PCGC wedi sefydlu trefniadau ar gyfer Llywodraethu Gwybodaeth er mwyn sicrhau y caiff gwybodaeth ei rheoli yn unol â deddfwriaeth a rheoliadau moesegol perthnasol, ac mae'n dilyn cyngor gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth pan fo angen. Mae hyn yn cynnwys cyfreithiau sefydledig fel y Ddeddf Diogelu Data, Dyletswydd Cyfrinachedd y Gyfraith Gyffredin, y Ddeddf Hawliau Dynol, Adroddiad Caldicott ac egwyddorion penodol yn ymwneud â rheoli cofnodion. Mae'r rhain yn ymwneud â'r data mae'r sefydliad yn eu casglu a sut mae'n prosesu'r data hyn, er mwyn sicrhau bod PCGC ond yn defnyddio'r data at ddibenion cydnaws a bod y data yn parhau i fod yn ddiogel ac yn gyfrinachol tra eu bod yn ein meddiant.

Y Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol yw Uwch-berchennog Risg Gwybodaeth dynodedig PCGC mewn perthynas â llywodraethu gwybodaeth ac, oherwydd statws lletyol PCGC, y Ceidwad Caldicott ar gyfer penderfyniadau clinigol eu natur yw Mr Rhydian Hurle, y Cyfarwyddwr Meddygol, sy'n gweithio i Wasanaeth Gwybodeg GIG Cymru.

Mae gan PCGC Reolwr Llywodraethu Gwybodaeth, ac mae ei waith yn ymwneud â hwyluso'r defnydd effeithiol o reolaethau a dulliau er mwyn sicrhau bod staff yn cydymffurfio ag egwyddorion a gweithdrefnau sylfaenol Llywodraethu Gwybodaeth. Mae'r gwaith hefyd yn cynnwys codi ymwybyddiaeth trwy fodiwl e-ddysgu sgiliau craidd am Lywodraethu Gwybodaeth, rhoi hyfforddiant yn yr ystafell ddosbarth ar gyfer grwpiau y nodwyd eu bod yn "risg uchel", datblygu ac adolygu polisiâu a phrotocolau

i ddiogelu gwybodaeth a chynnig cyngor ynghylch toriadau Llywodraethu Gwybodaeth sydd wedi eu cofnodi ar system adrodd Datix, ac ymchwilio iddynt.

Mae'r Rheolwr Llywodraethu Gwybodaeth yn gyfrifol am sicrhau bod diogelu cyfrinachedd yn parhau i fod yn uchel iawn ar yr agenda. Mae hyn yn cynnwys adran bwrpasol am Lywodraethu Gwybodaeth ar y fewnwyd a phwynt cyswllt penodedig (trwy ActionPoint) ar gyfer unrhyw geisiadau am gyngor, hyfforddiant neu waith.

Mae gan PCGC "Grŵp Llywio Llywodraethu Gwybodaeth", sy'n cynnwys cynrychiolwyr o bob cyfarwyddiaeth ac sy'n cyflawni rôl "Gweinyddwyr Asedau Gwybodaeth" ar gyfer PCGC. Nod hyn yw sicrhau bod pob ased gwybodaeth wedi ei chofnodi wrth iddi ymddangos. Mae'r maes hwn wedi ei gynnwys yn argymhellion y Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol a ddaeth i rym ar 25 Mai 2018, a fydd yn mynd yn fwyfwy pwysig.

Bob chwarter, mae'r Grŵp Llywio Llywodraethu Gwybodaeth yn trafod materion fel deddfwriaeth ym maes diogelu data, y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth, Perchnogaeth Asedau Gwybodaeth, toriadau Llywodraethu Gwybodaeth, rheoli cofnodion, cydymffurfiaeth o ran hyfforddiant, canllawiau a deunyddiau hyfforddiant newydd, meysydd sy'n peri pryder a'r wybodaeth a'r deddfwriaeth ddiweddaraf, gan gynnwys gweithredu'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol.

Mae pob aelod o'r Grŵp Llywio Llywodraethu Gwybodaeth yn cael y cyfle, yn ystod cyfnod ymgynghori diffiniedig, i fwrw golwg dros unrhyw waith y mae angen ymateb iddo cyn iddo gael ei gymeradwyo gan Uwch Dîm Rheoli PCGC. Mae'r Rheolwr Llywodraethu Gwybodaeth yn darparu gwybodaeth mewn perthynas ag unrhyw feysydd sydd angen sylw, ac mae'n ysgrifennu agenda pob cyfarfod yn seiliedig ar ei ofynion ei hun a hefyd ofynion yr aelodau hynny sydd ag eitemau i'w trafod. Mae adran ar yr agenda ynghylch TG hefyd neu "Wybodeg", er mwyn trafod materion technolegol fel Diogelwch Seiber.

Mae gan PCGC gyfres o brotocolau a chanllawiau a ddefnyddir i hyfforddi staff ynghylch pwysigrwydd cyfrinachedd ac i godi eu hymwybyddiaeth amdano, ac i sicrhau bod pob maes yn cael sylw. Mae'r rhain yn cynnwys arfer da o ran cyfrineiriau ac e-byst, protocolau cryno a chanllawiau cyffredinol ar gyfer staff. Mae proses ar waith o'r enw Asesiad o'r Effaith ar Breifatrwydd (neu "Preifatrwydd Trwy Ddyluniad") hefyd i sicrhau y caiff egwyddorion Llywodraethu Gwybodaeth eu hystyried yng nghamau cynnar prosiectau, prosesau a llifoedd gwaith sy'n bwriadu defnyddio gwybodaeth adnabyddadwy ar ryw ffurf. Yn ystod y broses hon bydd ystyriaeth o gwestiynau fel Pwy, Beth, Pam, Ble, Pryd a Sut cyn i'r prosiect gael ei gymeradwyo o ran Llywodraethu Gwybodaeth, er mwyn sicrhau na fydd y gwaith yn torri cyfrinachedd cleifion, defnyddwyr gwasanaeth, cleientiaid na staff ac er mwyn diogelu cywirdeb y data.

Mae PCGC wedi datblygu proses Asesiad Effaith Integredig i gynnwys gofynion sicrwydd ehangach o ran deddfwriaeth a rheoliadau, ac mae'r profformia yn cynnwys yr angen i ystyried effaith nodweddion gwarchodedig

(gan gynnwys hil, rhyw a chrefydd) ar y gwahanol fathau o brotocolau Llywodraethu Gwybodaeth.

Mae'r Rheolwr Llywodraethu Gwybodaeth yn mynd i wahanol gyfarfodydd gan gynnwys Pwyllgor Rheoli Gwybodaeth a Thechnoleg a Llywodraethu Gwybodaeth Ymddiriedolaeth GIG Felindre a Grŵp Ymgynghorol Llywodraethu Gwybodaeth GIG Cymru a gynhelir gan Wasanaeth Gwybodeg GIG Cymru, ac mae'r Byrddau Iechyd yn mynychu pob un o'r rhain. Mae hyn yn golygu bob modd trafod materion ar sail Cymru gyfan. Mae'r Rheolwr Llywodraethu Gwybodaeth hefyd yn Gadeirydd Cymuned Ymarfer Rhyddid Gwybodaeth, ac yn Gadeirydd ac yn Awdur yr adolygiad o'r ddogfen gyhoeddus "Eich Gwybodaeth, Eich Hawliau", er mwyn paratoi ar sail Cymru gyfan ar gyfer y ddeddfwriaeth newydd. Bydd y ddogfen hon yn esbonio i gleifion beth yw eu hawliau ac mae'n hyrwyddo ymagwedd agored a thryloywder yn y GIG.

Y Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol

Mae gwaith wedi bod yn mynd rhagddo yn ystod 2017/18 er mwyn paratoi ar gyfer y Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol a ddaeth i rym ar 25 Mai 2018. Mae'r Rheoliad hwn yn adeiladu ar gryfderau Deddf Diogelu Data 1998, sef y ddeddf flaenorol. Dyma'r gwaith pwysicaf a wnaed yn ystod y flwyddyn:

- *Cafodd protocolau Llywodraethu Gwybodaeth a deunyddiau hyfforddiant mewnol eu diweddarau;*
- *Cafodd Hysbysiadau Preifatrwydd (Hysbysiad Prosesu Teg) eu llunio ar gyfer staff a defnyddwyr gwasanaeth yn sgil y cryfhau ar hawliau unigolion;*
- *Mapiwyd gwybodaeth i gynnwys yr holl ddata y gwyddys amdanynt a'r holl ddata a gedwir ac a brosesir;*
- *Sefydlwyd Perchnogion Asedau Gwybodaeth a Gweinyddwyr Asedau Gwybodaeth;*
- *Bu adolygiad trylwyr o'r holl weithgarwch mewnol, gan gynnwys meysydd penodol fel Caffael a Gwasanaethau Recriwtio;*
- *Bu PCGC yn bresennol mewn Grwpiau Gorchwyl a Gorffen cenedlaethol a lleol;*
- *Penodwyd Swyddog Diogelu Data (sef Pennaeth Llywodraethu Gwybodaeth ar hyn o bryd, Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru).*

Mae cynlluniau ar waith i sicrhau bod PCGC yn cydymffurfio'n llawn â'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol ac mae cynnydd yn cael ei fonitro gan Uwch-berchennog Risg Gwybodaeth a'r Uwch Dîm Rheoli.

5.4 Atal Twyll

Mae cefnogaeth ar gyfer Atal Twyll wedi ei hymgorffori yn y cytundeb lletyol ag Ymddiriedolaeth GIG Felindre. O dan y cytundeb hwn, darperir gwasanaethau atal twyll i PCGC gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro.

Yn ogystal â hyn, mae PCGC yn arwain Grŵp Llywio Atal Twyll GIG Cymru, a hwylusir gan Lywodraeth Cymru, sy'n cydweithio â'r Awdurdod Atal Twyll

yn NHS England i ddatblygu a chryfhau gwasanaethau atal twyll ledled GIG Cymru. Y Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol sy'n cadeirio'r grŵp.

5.5 Archwilio Mewnol

Fe'i nodir yng nghytundeb lletyol PCGC yn Adran 14 y bydd Pwyllgor y Bartneriaeth yn sefydlu gwasanaeth archwilio mewnol effeithiol i ddarparu trefniadau sicrwydd mewnol, yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Gyhoeddus.

Yn unol â hynny, mae'r Pwyllgor Archwilio wedi cymeradwyo strategaeth archwilio mewnol ar gyfer PCGC sy'n berthnasol i bob adran a phroses yn y sefydliad, ac sy'n ddigonol i roi sicrwydd i Reolwr Gyfarwyddwr PCGC, ac i Bwyllgor y Bartneriaeth ac i Ymddiriedolaeth GIG Felindre fel y sefydliad lletyol yn eu tro, ynghylch y fframwaith rheolaeth fewnol sydd ar waith yn PCGC.

Ar ôl cyhoeddi'r cynllun archwilio ar gyfer PCGC, bydd Pennaeth Archwilio Mewnol yn rhoi ei farn ynghylch y prosesau llywodraethu, risg a rheoli sydd ar waith yn PCGC. Mae'r farn honno yn ffynhonnell bwysig o sicrwydd i'r Rheolwr Gyfarwyddwr wrth iddo adrodd i Bwyllgor y Bartneriaeth a sefydliadau partner.

Ym mis Mawrth 2018, roedd y tîm archwilio mewnol yn destun asesiad ansawdd allanol ffurfiol gan Sefydliad Siartredig yr Archwilwyr Mewnol. Derbyniom ganlyniad yr asesiad hwnnw yn ddiweddar ac mae'n datgan y canlynol:

Mae Fframwaith Ymarfer Proffesiynol Rhyngwladol Sefydliad yr Archwilwyr Mewnol yn cynnwys y Diffiniad o Archwilio Mewnol, Cod Moeseg, Egwyddorion Creiddiol a Safonau Rhyngwladol. Mae Safonau Archwilio Mewnol y Sector Gyhoeddus yn cyd-fynd yn llwyr â'r safonau hyn. Mae 64 o egwyddorion sylfaenol i'w cyflawni ynghyd â 118 o argymhellion yn ymwneud ag ymarfer. Rydym o'r farn bod Gwasanaethau Archwilio a Sicrwydd PCGC yn cydymffurfio â phob un o'r egwyddorion hyn, ac mae'n briodol felly i'r Gwasanaethau Archwilio a Sicrwydd honni mewn adroddiadau a dogfennau eraill eu bod yn "cydymffurfio â phob un o safonau proffesiynol Sefydliad yr Archwilwyr Mewnol ac â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Gyhoeddus".

5.6 Y Cynllun Tymor Canolig Integredig

Yr hyn sydd wedi bod yn sail i gynllunio yn PCGC yw'r Achos Busnes, a gymeradwywyd gan y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ym mis Hydref 2010.

Pan ddaeth Deddf Cyllid y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014 i rym ym mis Ionawr 2014, gosodwyd dyletswyddau newydd ar Fyrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau mewn perthynas â chynllunio gweithredol. Effeithiodd y newidiadau deddfwriaethol ar adran 175 Deddf GIG (Cymru)

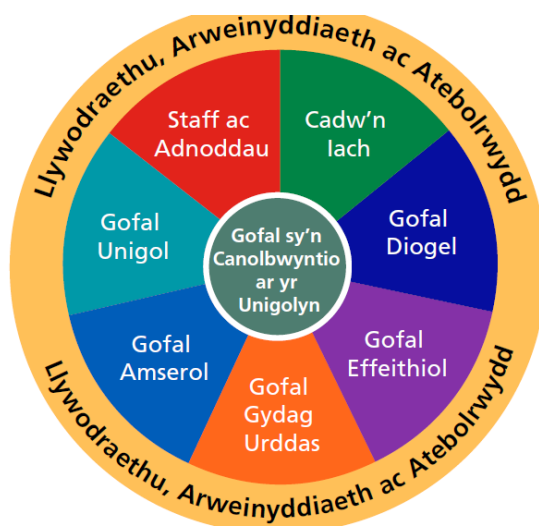
2006, ac yn sgil hyn mae dyletswydd i lunio Cynlluniau Tymor Canolig Integredig bob tair blynedd.

Mae PCGC wedi parhau i gynllunio bob tair blynedd, ac mae wedi gwneud gwaith sylweddol er mwyn sicrhau ei bod yn parhau i wneud cynnydd wrth ddatblygu ei Chynllun tair blynedd. Caiff y Cynllun ei gymeradwyo gan Bwyllgor y Bartneriaeth a chaiff cynnydd y cynllun ei fonitro trwy gydol y flwyddyn.

Caiff y Cynllun ei adolygu a'i ddiwygio bob blwyddyn cyn cael ei gymeradwyo gan Bwyllgor y Bartneriaeth ym mis Mawrth, wedyn caiff ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru. Cafodd Cynllun Tymor Canolig Integredig 2018-2020 ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru ar 31 Mawrth 2018.

5.7 Safonau Iechyd a Gofal GIG Cymru

Mae'r safonau ar gyfer gwasanaethau iechyd yng Nghymru yn darparu fframwaith ar gyfer safonau cyson o ymarfer a darpariaeth ledled GIG Cymru, ac maent yn sicrhau bod gwasanaethau'n gwella'n barhaus. Yn unol â'r rhaglen o Archwiliadau Mewnol, caiff y broses ei phrofi ac mae hon yn rhan greiddiol o fframwaith sicrwydd y sefydliad.

Mae Fframwaith Safonau Iechyd a Gofal yn cynnwys saith prif thema ac is-feini prawf, ac mae'n rhaid i gyrff yn y GIG ddangos eu bod yn cydymffurfio â'r rhain. Mae crynodeb o'r themâu isod.

Dyma'r broses ar gyfer cynnal hunanasesiadau blynyddol:

- Bydd Pennaeth Gwasanaethau Corfforaethol a'r Rheolwr Llywodraethu Corfforaethol yn cwblhau gwerthusiad cychwynnol;
- Caiff hunanasesiad drafft ei gyflwyno wedyn i'r Uwch Dîm Rheoli i'w drafod, a bydd rhagor o ymgynghori ar lefel Cyfarwyddiaeth;
- Caiff adborth gan bob Cyfarwyddiaeth ei adolygu a'i ymgorffori ym mhro-fforma'r hunanasesiad, cyn cael ei ailgyflwyno i'r Uwch Dîm Rheoli iddo roi sêl ei fendith arno yn derfynol.
- Unwaith y bydd wedi ei gymeradwyo, caiff ei gyflwyno i Bwyllgor y Bartneriaeth, y Pwyllgor Archwilio a Phwyllgor Ansawdd a Diogelwch Ymddiriedolaeth GIG Felindre.

Caiff pob thema ei hasesu a rhoddir sgôr hunanasesu gyffredinol rhwng 1 a 5. Fel sefydliad sy'n darparu gwasanaethau anghlinigol yn bennaf, nid yw pob un o'r is-feini prawf yn berthnasol.

Mae crynodeb o'r sgoriau hunanasesu isod:

Ffigur 9 - Sgoriau Hunanasesu ar gyfer Safonau Iechyd a Gofal 2017/2018

Thema	Arweinydd Gweithredol	2017/2018 Sgôr Hunanasesu	2016/2017 Sgôr Hunanasesu
Llywodraethiant, Arweinyddiaeth ac Atebolrwydd	Yr Uwch Dîm Rheoli	4	4
Aros yn iach	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	3	3
Gofal Diogel	Y Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol Y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Ystadau Arbenigol	4	4
Gofal Effeithiol	Yr Uwch Dîm Rheoli	3	3
Gofal ag Urddas	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol	
Gofal Amserol	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol	
Gofal Unigol	Yr Uwch Dîm Rheoli	3	3
Staff ac Adnoddau	Cyfarwyddwr y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol	4	4

Mae'r sgôr gyffredinol ar gyfer y modiwl Llywodraethu, Arweinyddiaeth ac Atebolrwydd a'r saith thema yn y Safonau Iechyd a Gofal yn dangos bod PCGC yn cydymffurfio â'r safonau at ei gilydd, ac mae cael sgôr o 3 fel y gwelir isod:

Ffigur 10 - Sgôr Hunanasesu Gyffredinol PCGC ar gyfer Safonau Iechyd a Gofal 2017/2018.

Lefel Aseu	1 Nid ydym yn deall eto ble rydym arni (nac ychwaith pa mor dda rydym yn gwneud) na beth mae'n rhaid inni ei wella a ble	2 Rydym yn ymwybodol o'r gwelliannau y mae'n rhaid eu gwneud ac rydym wedi eu blaenoriaethu, ond nid ydym eto yn gallu dangos ein bod wedi cymryd camau ystyrlon	3 Rydym wrthi'n datblygu cynlluniau a phrosesau a gallwn ddangos bod cynnydd wedi bod o ran y prif feysydd y mae'n rhaid eu gwella.	4 Mae gennym gynlluniau a phrosesau datblygedig a gallwn ddangos bod gwelliannau cynaliadwy wedi eu gwneud ledled y sefydliad / busnes	5 Gallwn ddangos arfer da ac arloesedd parhaus y gall eraill ddysgu oddi wrthynt, ac mae hyn i'w weld ledled y sefydliad / busnesau
			✓		
Sgôr					

6. DATGELIADAU GORFODOL

Yn ogystal â'r angen i nodi cynnydd o ran cyflenwi'r safonau ar gyfer gwasanaethau iechyd yng Nghymru, mae gofyn i PCGC adrodd hefyd fod trefniadau ar waith i reoli'r materion llywodraethu canlynol ac i ymateb iddynt:

6.1 Cydraddoldeb, Amrywiaeth ac Hawliau Dynol

Rydym wedi ymrwymo i ddileu gwahaniaethu, gwerthfawrogi amrywiaeth a hyrwyddo cydraddoldeb cyfle ym mhopeth a wnawn. Ein blaenoriaeth yw meithrin diwylliant lle caiff pawb ei werthfawrogi am y cyfraniad y gall ei wneud i'n gwasanaethau yn GIG Cymru.

Fel sefydliad anstatudol a letyir gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre, mae'n rhaid inni ddilyn Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth, Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2016-2020 ac Amcanion Cydraddoldeb Ymddiriedolaeth GIG Felindre. Mae'r rhain yn nodi dyletswyddau a gofynion deddfwriaethol yr Ymddiriedolaeth mewn perthynas â hyrwyddo cynhwysiant :<http://www.nwssp.wales.nhs.uk/governance-and-assurance-arrangements>

Rydym yn cydweithio â chydweithwyr ledled GIG Cymru i drefnu digwyddiadau, hwyluso gweithdai, darparu sesiynau hyfforddiant a chyhoeddi gwybodaeth ac erthyglau yn ymwneud â chydraddoldeb, amrywiaeth, cynhwysiant ac hyrwyddo urddas a pharch.

Rydym hefyd yn elwa o waith rhagweithiol ein sefydliad lletyol i gryfhau cydymffurfiaeth â deddfwriaeth cydraddoldeb ac amrywiaeth; mae'r Ymddiriedolaeth wedi derbyn symbol "Tic Dwbl" o dan gynllun 'Yn Gadarn O Blaid Pobl Anabl', sy'n dangos bod y sefydliad yn annog pobl anabl i wneud cais am swyddi. Yn ogystal â hyn, mae'r Ymddiriedolaeth wedi ennill y "Marc Enfys", sy'n farc cydraddoldeb a noddir gan Lywodraeth Cymru ac a gefnogir gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a Tai Pawb. Mae'r Marc yn arwydd o ymarfer da, ymrwymiad a dealltwriaeth mewn perthynas ag anghenion a phroblemau pobl hoyw, lesbiaidd, deurywiol a thrawsrywiol yng Nghymru a'r rhwystrau maent yn eu hwynebu.

Rydym wedi cydweithio â Chanolfan GIG Cymru ar gyfer Cydraddoldeb ac Hawliau Dynol (CEHR) i gyflwyno ein prosesau ein hunain ar gyfer cynnal Asesiadau Integredig o'r Effaith ar Gydraddoldeb, ac rydym wrthi'n integreiddio hyn yn ein meddalwedd rheoli prosiectau. Bydd yr Asesiadau hyn yn ystyried anghenion y nodweddion gwarchodedig a nodir yn Neddf Cydraddoldeb 2010 (gan gynnwys y dyletswyddau sy'n benodol i Gymru), Deddf Hawliau Dynol 1998, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 sy'n ymgorffori Cynaliadwyedd Amgylcheddol, Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015 sy'n ymgorffori'r Cod Ymarfer ar Gyflogaeth Foesegol mewn Cadwyni Cyflenwi (2017), ynghyd ag agweddau o ran y Gymraeg, Llywodraethu Gwybodaeth ac Iechyd a Diogelwch.

Rydym wedi rhoi hyfforddiant i reolwyr allweddol ynghylch y broses o gynnal yr asesiadau hyn, a sefydlwyd "Panel Asesiadau Integredig o'r Effaith ar Gydraddoldeb" er mwyn adolygu asesiadau gorffenedig, â'r nod o sicrhau na fydd ein polisïau, prosiectau na digwyddiadau yn gwahaniaethu yn erbyn pobl sy'n agored i niwed neu bobl sydd dan anfantais. Bwriedir cynnal rhagor o sesiynau hyfforddiant i godi ymwybyddiaeth yn 2018/19. Rydym hefyd yn sicrhau ein bod yn cydymffurfio â darpariaethau ymgysylltu "Egwyddorion Gunning", ynghyd â'r ddyletswydd i roi "sylw dyledus" yn ôl "Egwyddorion Brown" wrth adolygu polisïau cyfredol neu wrth asesu effaith polisïau newydd ar nodweddion gwarchodedig.

Mae Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau'r Gweithlu a Datblygu Sefydliadol hefyd yn aelod o'r Grŵp Cydraddoldeb yn Ymddiriedolaeth GIG Felindre, a chaiff unrhyw faterion sy'n benodol i PCGC eu cynnwys yn y broses hon. Mae Pennaeth Gwasanaethau Corfforaethol yn aelod o Grŵp Cynllunio Busnes Canolfan CEHR ac o Grŵp Arweinyddiaeth Cydraddoldeb GIG Cymru ynghyd â'r Swyddog Cydymffurfiaeth. Mae'r Swyddog Cydymffurfiaeth hefyd yn aelod o Grŵp Uwch Swyddogion Cymru Gyfan ar gyfer Cydraddoldeb. Rydym yn cydymffurfio â "Llywodraethu a Chraffu: Canllaw i Fyrddau" gan CEHR o ran Asesiadau Integredig o'r Effaith ar Gydraddoldeb.

Caiff data personol ynghylch cydraddoldeb ac amrywiaeth eu casglu ar yr *Electronic Staff Record* (ESR), ac mae staff yn gyfrifol am ddiweddarau eu cofnodion personol eu hunain ar y system honno. Mae hyn yn cynnwys y canlynol: Tarddiad Ethnig; Cenedligrwydd; Gwlad Enedigol; Credoau Crefyddol; Cyfeiriadedd Rhywiol a sgiliau Cymraeg.

Mae gan PCGC raglen hyfforddiant ymsefydlu statudol a gorfodol ar gyfer staff newydd, sy'n cynnwys modiwl e-ddysgu "Treat Me Fairly" GIG Cymru am gydraddoldeb ac amrywiaeth. Mae'r modiwl hwn yn becyn hyfforddiant cenedlaethol, ac mae'r wybodaeth ystadegol ynghylch nifer y bobl sydd wedi ei gwblhau yn PCGC yn cyfrannu at y ffigur cyffredinol ar gyfer GIG Cymru. Mae PCGC yn darparu rhaglen hyfforddiant o'r enw "*Core Skills for Managars*" ac mae modiwl "*Managing Conflict*" yn cynnwys sesiwn ymwybyddiaeth ynghylch Polisi a Gweithdrefn Urddas yn y Gwaith. Mae trafodaeth o gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant wedi ei chynnwys yn rhaglen 2018 o'r sesiynau ymsefydlu corfforaethol ar gyfer staff newydd.

Mae gwasanaeth recriwtio "NHS Jobs" ar gyfer Cymru gyfan, sy'n cael ei redeg gan PCGC, yn cadw at bob un o arferion ac egwyddorion y Ddeddf Cydraddoldeb, ac mae'n gwirio ansawdd hysbysebion a gwybodaeth ategol i sicrhau nad oes dim ynddynt sy'n wahaniaethol.

6.2 Y Gymraeg

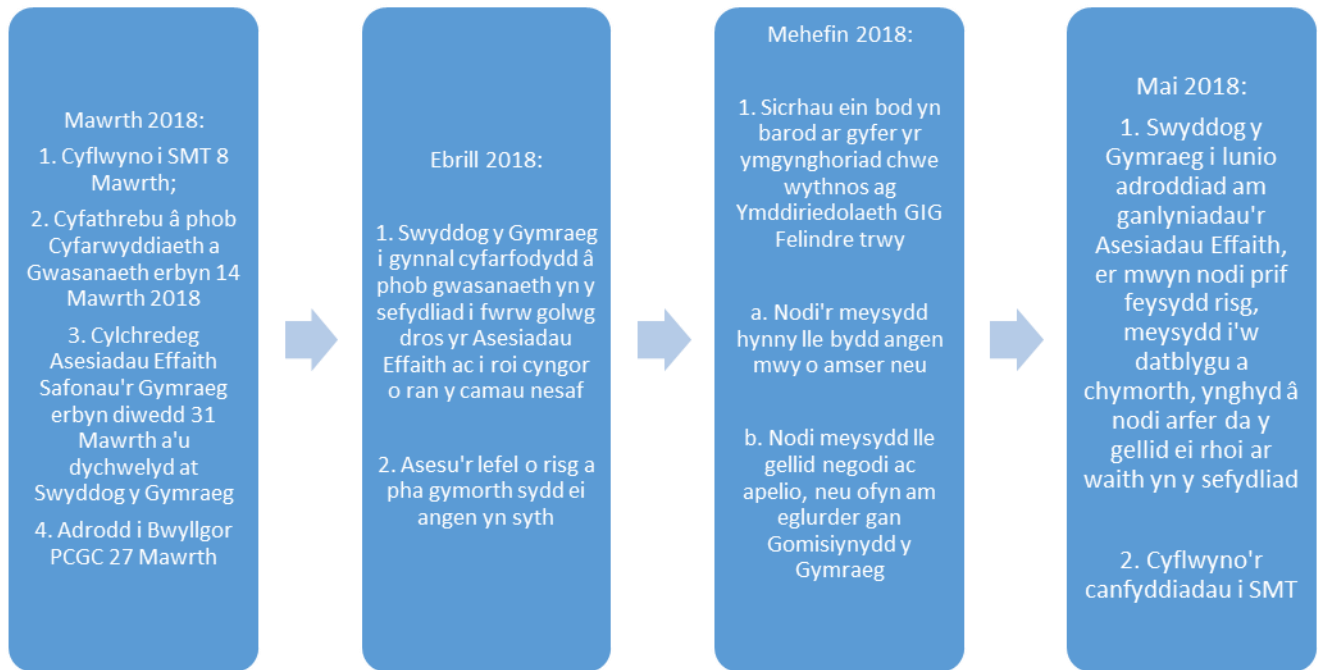
Mae PCGC wedi ymrwymo i sicrhau y caiff y Gymraeg a'r Saesneg eu trin yn gyfartal wrth ddarparu gwasanaethau i'r cyhoedd ac i sefydliadau eraill yn GIG Cymru. Gwawn hyn yn unol â Chynllun Iaith Gymraeg presennol Ymddiriedolaeth GIG Felindre, Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011. Yn ogystal, bydd Rheoliadau Safonau'r Gymraeg [Rhif 7.] 2018 yn dod i rym ym mis Mehefin 2018.

Mae PCGC yn adrodd am y gwaith mae'n ei wneud o ran ei darpariaeth Gymraeg a'i pherfformiad i Lywodraeth Cymru, y Cynulliad Cenedlaethol a Chomisiynydd y Gymraeg trwy'r Adroddiad Perfformiad Blynnyddol. Mae Swyddog y Gymraeg a chyfieithydd yn gwneud y gwaith hwn yn bennaf. Ym mis Mawrth 2018, hysbysebom swydd cyfieithydd lawn amser arall am gyfnod penodol o 12 mis yn y lle cyntaf.

Mae'r swyddi hyn yn ein galluogi i gydymffurfio â'n rhwymedigaethau o dan y Cynllun Iaith presennol, ac i gynllunio a pharatoi er mwyn cydymffurfio â gofynion Safonau'r Gymraeg. Bydd hyn yn cynyddu'r galw am gyfieithu yn y meysydd canlynol:

- Safonau Cyflenwi Gwasanaethau
- Safonau Llundio Polisi
- Safonau Gweithredu
- Safonau Cadw Cofnodion
- Safonau Atodol

Mae'r cynlluniau sydd eisoes ar waith i gydymffurfio â gofynion Safonau'r Gymraeg fel a ganlyn:

Mae PCGC wedi gwneud cynnydd sylweddol wrth ddatblygu a thyfu ei gwasanaethau Cymraeg trwy gynnig y cyfle i staff i ddysgu Cymraeg yn y gwaith. Mae gwefan PCGC yn ddwyieithog ac rydym wedi buddsoddi mewn datblygu rhyngwyneb ymgeisydd Cymraeg ar system recriwtio TRAC.

Bydd yr Asesiad Effaith y cyfeiriwyd ato uchod yn galluogi PCGC i ddatblygu ei gwasanaethau ymhellach. Bydd canfyddiadau'r asesiad effaith hwnnw yn cael eu defnyddio i lunio adroddiad, a fydd yn sail i Strategaeth y Gymraeg a Chynllun Gweithredu'r Gymraeg. Bydd ein cyflawniadau o ran y Cynllun Gweithredu yn ein galluogi i adrodd am ein perfformiad wrth gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg yn yr Adroddiad Perfformiad Blynnyddol. Mae'r adroddiad hwn yn ddwyieithog a chaiff ei anfon at Gomisiynydd y Gymraeg ym mis Mehefin bob blwyddyn.

6.3 Delio â Chwynion a Phryderon

Mae PCGC wedi ymrwymo i ddarparu gwasanaethau o'r radd flaenaf i'w chwsmeriaid; cenhadaeth PCGC yw "galluogi'r ddarpariaeth o wasanaethau cyhoeddus yng Nghymru o'r radd flaenaf trwy ganolbwyntio ar y cwsmer, cydweithredu ac arloesi". Yn ogystal, un o amcanion corfforaethol PCGC yw "meithrin dealltwriaeth o gwsmeriaid a diwylliant sy'n rhoi'r cwsmer yn gyntaf".

Caiff Protocol Problemau a Chwynion PCGC ei adolygu bob blwyddyn. Mae'r protocol hwn yn cyd-fynd â Pholisi Delio â Chwynion Ymddiriedolaeth GIG Felindre, Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Trefniadau Pryderon, Cwynion ac Iawn) (Cymru) 2011 a Chanllawiau Gweithio i Wella. Yn ogystal â hyn, cafodd y protocol hwn ei ddiwygio'n ddiweddar i gynnwys canllawiau penodol ynghylch adnabod cwynion blinderus a sut i ddelio â'r fath gwynion yn PCGC.

Yn ystod 2017-18, derbyniwyd 14 o gwynion. Ymatebwyd i **71%** o'r cwynion o fewn y targed o 30 diwrnod gwaith, sy'n gyson â'r perfformiad y flwyddyn flaenorol. Ni lwyddwyd i gyrraedd y targed hwnnw serch hynny yn achos pedwar ymateb, ac ymatebwyd i'r rhain ar ôl 31, 34, 37 a 39 diwrnod yn y drefn honno. Fodd bynnag, anfonwyd llythyrau ateb dros dro at bob un o'r achwynwyr ymhob achos, ac fe'i heglurwyd yn y llythyrau bod PCGC wrthi o hyd yn ymchwilio i'r materion a godwyd ac y byddai'n darparu ymateb cynhwysfawr ar ôl i'r ymchwiliad ddod i ben.

6.4 Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth

Mae Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 yn rhoi'r hawl i'r cyhoedd i dderbyn amrywiaeth o wybodaeth gan gyrff cyhoeddus, ac mae'r deddf yn ei gwneud yn ofynnol bod ymrwymiad i dryloywder ac ymagwedd fwy agored yn y sector cyhoeddus, yn enwedig o ran y rhai sy'n atebol am benderfyniadau a wneir ar ran cleifion a defnyddwyr gwasanaeth.

Ym mlwyddyn ariannol 2017/2018, ymatebodd PCGC i 65 o geisiadau am wybodaeth:

Ffigur 12 - Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth Ebrill 2017 - Mawrth 2018

Dadansoddiad o Geisiadau Rhyddid Gwybodaeth
Ymatebwyd i 63 o fewn y targed o 20 diwrnod
Ni chafodd yr un cais ei drosglwyddo i gorff arall yn y GIG
Llwyddwyd i ymateb i bob cais o fewn y targed
Tynnwyd dau gais yn ôl

6.5 Diogelwch Data

Yn 2017/2018, cofnodwyd 38 o achosion o dorri rheoli Llywodraethu Gwybodaeth yn PCGC. Roedd anfon e-byst at y person anghywir a chamgymeriadau wrth reoli cofnodion ymhlith yr achosion hyn.

Cafodd pob achos ei gofnodi ar feddalwedd rheoli risg Datix, ac ymchwiliwyd i bob un yn unol â'r protocolau Llywodraethu Gwybodaeth ac Adrodd am Dor-cyfrinachedd. Mae'r protocolau yn annog staff i roi gwybod am yr achosion hynny o dorri'r rheolau a ddigwyddodd y tu allan i'r sefydliad at ddibenion cofnodi.

Ar sail hyn bydd y Rheolwr Llywodraethu Gwybodaeth yn ysgrifennu adroddiad fydd yn cynnwys argymhellion perthnasol ac yn nodi'r meysydd y dylid eu gwella, er mwyn ei gwneud yn llai tebygol y bydd yr achosion hyn yn digwydd eto.

Mae unrhyw ddiffygion a nodwyd wrth ymchwilio i'r digwyddiad yn rhoi'r cyfle i newid arferion ac i ddatblygu protocolau newydd. Gofynnir i staff roi adborth ar unrhyw argymhellion i'r Rheolwr Llywodraethu Gwybodaeth hefyd lle mae angen cymryd camau, fel bod modd gwella'r gwasanaeth ymhellach ac atal unrhyw achosion eraill o dorri'r rheolau.

Mae gofyn i aelodau o Grŵp Llywio Llywodraethu Gwybodaeth roi adroddiad i'r Grŵp am unrhyw ddigwyddiadau yn eu meysydd, a ddylai gynnwys wybodaeth am unrhyw wersi a ddysgwyd ac unrhyw newidiadau sydd wedi eu gwneud ers dod yn ymwybodol o'r digwyddiad.

Roedd un achos o dorri rheolau Llywodraethu Gwybodaeth yn 2017/18 a ystyriwyd i fod yn ddigon difrifol fel bod rhaid rhoi gwybod i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth amdano ar gyfer ymchwiliad pellach. Fodd bynnag, gwnaed hyn fel mater o drefn gan fod y mesurau lliniaru ac amgylchiadau'r achos yn golygu na chafodd y data eu rhyddhau i'r cyhoedd, ac nid oedd risg ychwaith i wybodaeth gwrthrych y data oherwydd sut y cafodd y data eu rheoli a'u diogelu. Roedd Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yn fodlon ar y prosesau a'r argymhellion a wnaed, ac nid oedd o'r farn bod angen cymryd camau gorfodi.

Mae'n bwysig nodi hefyd, yn sgil gweithredu deddfwriaeth newydd ym maes diogelu data, y bydd rhaid rhoi gwybod i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth am bob achos o dorri'r rheolau cyn pen 72 awr, ni waeth beth fo difrifoldeb ymddangosiadol yr achos.

6.6. ISO14001 - Cynllun Cyflawni Cynaliadwyedd a Lleihau Carbon

Mae PCGC wedi ymrwymo i reoli ei heffaith ar yr amgylchedd, lleihau ôl-troed carbon y sefydliad a chadw at egwyddor datblygu cynaliadwy. Yn rhan o'r ymrwymiad sefydliadol hwn, llwyddodd PCGC i ennill ardystiad ISO14001:2004 ar gyfer ei System Rheolaeth Amgylcheddol ym mis Rhagfyr 2014, yn unol â gorchymyn Llywodraeth Cymru bod rhaid i bob sefydliad yn GIG Cymru ennill yr ardystiad. Llwyddodd PCGC i gael ei hail-ardystio i'r Safon ym mis Awst 2017. Nodwyd bod un mân achos o ddiffyg cydymffurfiaeth (a gaiff ei datrys yn yr archwiliad nesaf) a phedwar cyfle i wella, ac rydym wedi ymchwilio i'r rhain ers hynny. Manylir ar y rhain isod:

- **Mân Achos o Ddiffyg Cydymffurfiaeth** - Nodir y canlynol yn y Polisi Rheoli Contractwyr: *record of inductions is to be kept for future auditing signed and dated by the contractors upon completion.* Fodd bynnag, nid yw'r weithdrefn, Rheoli Contractwyr (ENV008), yn datgan yr uchod. Nid oedd modd dod o hyd i unrhyw ddogfennau a lofnodwyd yn dilyn sesiynau ymsefydlu yn Storfeydd Cwmbrân, oherwydd bod y staff yn defnyddio'r weithdrefn yn hytrach na'r polisi.
- **Cyfleoedd i Wella**
 - Dylid ystyried gwahanu darparwyr gwastraff ar y system electronig fel bod adalw'n haws (Tŷ Cwmbrân);
 - Dylid ystyried ymchwilio i'r rheswm pam y penderfynwyd rhoi'r gorau i gofnodi hanes fersiynau ar y Ffurflen Cynllunio Contractau (Tŷ'r Cwmnïau);

- Ymhelaethu ar yr hyfforddiant amgylcheddol sydd ar gael trwy e-ddysgu a
 - Dylid ystyried ychwanegu cod ar gyfer digwyddiadau amgylcheddol ar DATIX, sydd ar hyn o bryd yn cael eu cofnodi o dan "Health and Safety" (Storfeydd Cwmbrân).
- **Sylwadau (tynnu sylw at arfer da)**
 - Sylwadau cadarnhaol am rai mentrau (Tŷ Cwmbrân) a
 - Gwaith gwyb o ran cadw cofnodion a dod o hyd i ddogfennau (Tŷ'r Cwmnïau).

Ôl-troed Carbon

Yn rhan o'n hymrwymiad i leihau ein cyfraniad at newid hinsawdd, rydym wedi cytuno ar darged i leihau ein hôl-troed carbon o waelodlin 2014-2015 gan 3% bob blwyddyn, ac mae hyn i'w weld yn ein Hamcanion Amgylcheddol.

Yn ystod 2017/18, ymrwymom i leihau ein hôl-troed carbon gan roi nifer o fentrau amgylcheddol ar waith ar safleoedd perthnasol. Mae Adroddiad Cynaliadwyedd PCGC ar gyfer 2017/18 yn mynd i'r afael â hyn yn fwy manwl:

<http://www.nwssp.wales.nhs.uk/governance-and-assurance-arrangements>

Dyma brif uchafbwyntiau 2017/18:

Sustainability performance 2017-18

Partneriaeth
Cydwasaethau
Shared Services
Partnership

Performance targets are year-on-year, except where noted otherwise. *7% reduction already achieved 2016-17.

6.7 Cynllunio Parhad Busnes / Parodrwydd am Argyfyngau

Mae PCGC yn rhagweithiol wrth adolygu gallu'r sefydliad i barhau i ddarparu gwasanaethau neu gynnyrch ar lefel dderbyniol a ddiffiniwyd ymlaen llaw ar ôl digwyddiad aflonyddol. Rydym yn cydnabod ein cyfraniad at y gwaith o gefnogi GIG Cymru, fel bod modd iddo allu cynllunio ar gyfer ystod eang o ddigwyddiadau ac argyfyngau a allai effeithio ar iechyd neu ofal cleifion ac ymateb iddynt. Mae hyn yn unol â'r gofyniad i gyrff y GIG gael eu hystyried yn ymatebwyr Categori 1, sef cyrff sydd ar flaen y gad wrth ymateb i'r rhan fwyaf o argyfyngau o dan Ddeddf Argyfyngau Sifil Posibl 2004.

Fel sefydliad a letyir gan Ymddiriedolaeth GIG Felindre, mae'n rhaid inni dalu sylw i'w Pholisi Rheoli Parhad Busnes a sicrhau bod gan PCGC bolisiau effeithiol ar waith i ddelio â'r canlynol:

- Pobl - colli staff oherwydd salwch neu bandemig;
- Safleoedd - staff yn cael eu hatal rhwng mynd i mewn i'w gweithleoedd arferol
- Problemau Rheoli Gwybodaeth a Thechnoleg a phroblemau cyfathrebu / TGCh a
- Problemau gyda chyflenwyr mewnol ac allanol

Mae PCGC wedi ymrwymo i sicrhau ei bod yn dilyn yr holl ofynion cyfreithiol a rheoliadol a bod ganddi brosesau ar waith i adnabod, asesu a gweithredu gofynion deddfwriaethol a rheoliadol sy'n ymwneud â pharhad gweithrediadau ac â buddiannau rhanddeiliaid allweddol. Mae cynlluniau lleol ar waith mewn cyfarwyddiaethau lleol ar hyn o bryd i sicrhau bod trefniadau parhad busnes yn effeithiol ar gyfer gwasanaethau ac adeiladau allweddol. Hefyd, mae gwaith yn mynd rhagddo i lunio Cynllun Parhad Busnes cyffredinol fydd yn amlinellu'n hymateb i ddigwyddiadau ac argyfyngau, gan gynnwys galw ar adnoddau ychwanegol.

Yn ogystal, rydym yn cwblhau hunanasesiad 'Egwyddorion Caldicott Ar Waith' bob blwyddyn, sy'n asesu a oes gan sefydliadau gynlluniau parhad busnes cyfredol a dibynadwy ar waith ar gyfer pob un o'i systemau seilwaith allweddol a'u systemau gwybodaeth pwysicaf.

Mae PCGC yn gweithio tuag at weithredu'r Fframwaith Diogelwch Seiber er mwyn diwallu anghenion penodol y gwasanaeth. Mae hwn yn gynllun parhaus sy'n mynd i'r afael â meysydd Adnabod, Diogelu, Datgelu, Ymateb ac Adfer. Mae PCGC eisoes wedi dechrau nifer o lifoedd gwaith, gan gynnwys Llifoedd Gwybodaeth a Llywodraethu, Ymwybyddiaeth ac Hyfforddiant, Caffael Gallu Proffesiynol i Ymateb i Ddigwyddiadau, Technoleg Amddiffynnol trwy Brosiect Caffael SIEM a gweithdai Cynllunio Parhad Busnes ledled y sefydliad. Mae PCGC hefyd wedi rhoi seilwaith rithwir gadarn newydd ar waith yn ddiweddar yn seiliedig ar egwyddorion y fframwaith, er mwyn darparu amgylchedd diogel ar gyfer systemau busnes PCGC.

6.8 Cod Llywodraethiant Corfforaethol y DU

Mae PCGC yn gweithredu o fewn cwmpas trefniadau llywodraethu Ymddiriedolaeth GIG Felindre. Mae Ymddiriedolaeth GIG Felindre wedi asesu'r prif egwyddorion hynny yng Nghod Llywodraethiant Corfforaethol y DU sy'n berthnasol i sefydliad GIG yn y sector cyhoeddus. Gwnaed yr asesiad hwn ar sail asesiad arall gan y Bwrdd o thema "Llywodraethu, Arweinyddiaeth ac Atebolrwydd" y Safonau Iechyd a Gofal. Mae'r Ymddiriedolaeth yn ffyddiog ei bod yn cydymffurfio â phrif egwyddorion y Cod, ei bod yn dilyn ysbryd y Cod yn effeithiol a'i bod yn cynnal ei busnes mewn modd agored yn unol ag ef. Mae'r Bwrdd yn cydnabod nad yw pob rhan o'r Cod sy'n ymwneud ag adrodd wedi cael sylw yn y Datganiad Llywodraethiant hwn, ond rhoddir sylw mwy manwl iddynt yn Adroddiad

Blynyddol ehangach yr Ymddiriedolaeth. Mae PCGC hefyd wedi cwblhau hunanasesiad thema "Llywodraethiant, Arweinyddiaeth ac Atebolrwydd" y Safonau Iechyd a Gofal, ac wedi cael sgôr aeddfedrwydd cadarnhaol o 4.

6.9 Cynllun Pensiwn y GIG

Fel cyflogwr o dan Ymddiriedolaeth GIG Felindre ac fel sefydliad sy'n darparu gwasanaeth cyflogres i GIG Cymru, mae mesurau rheoli cadarn ar waith o fewn cylch gorchwyl PCGC i sicrhau bod y sefydliad yn cydymffurfio â phob un o'r rhwymedigaethau yn y Cynllun Pension ar gyfer staff sydd â hawl i fod yn aelod ohono. Mae hyn yn cynnwys sicrhau bod didyniadau cyflog, cyfraniadau'r cyflogwr a thaliadau i mewn i'r Cynllun oll yn digwydd yn unol â rheolau'r Cynllun, a bod cofnodion aelodau yn cael eu diweddarau'n gywir yn unol â'r amserlenni y manylir arnynt yn y Rheoliadau.

7. ADOLYGIAD CYFFREDINOL Y RHEOLWR GYFARWYDDWR O EFFEITHIOLRWYDD

Fel y Swyddog Atebol, rwyf yn gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Mae gwaith yr archwilwyr mewnol a Chyfarwyddwyr a Phenaethiaid Gwasanaeth yn PCGC, sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal y fframwaith o reolaeth fewnol, ynghyd â sylwadau gan archwilwyr allanol yn eu llythyr ac mewn adroddiadau eraill, oll yn sail i sut rwyf yn mynd ati i adolygu'r system rheolaeth fewnol.

Fel y Swyddog Atebol mae gennyf gyfrifoldeb cyffredinol dros reoli risg ac rwyf yn adrodd i Bwyllgor y Bartneriaeth Cydwasanaethau ynghylch effeithiolrwydd rheoli risg ledled y sefydliad. Mae adroddiadau ynghylch rheolaethau mewnol gan bob pwyllgor, ac yn enwedig gan y Pwyllgor Archwilio, yn sail fy nghyngor i Bwyllgor y Bartneriaeth.

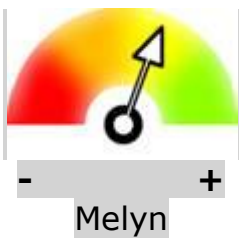
Mae pob un o'r Pwyllgorau wedi ystyried nifer o adroddiadau yn ymwneud â'u meysydd busnes yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, ac mae hyn wedi cynnwys amrywiaeth gynhwysfawr o adroddiadau archwilio mewnol ac allanol ac adroddiadau ynghylch safonau proffesiynol o gyrff rheoleiddio eraill. Mae'r Pwyllgorau hefyd wedi ystyried meysydd ar gyfer datblygiadau strategol lleol a chenedlaethol ac wedi cynghori ar y meysydd hyn, ynghyd ag ystyried ehangu'r gwasanaethau y mae PCGC yn eu darparu. Mae pob Pwyllgor yn ysgrifennu adroddiad blynyddol am ei fusnes ac am y meysydd y mae wedi mynd i'r afael â nhw dros y flwyddyn ddiwethaf, a chaiff y rhain eu hadrodd i Ymddiriedolaeth GIG Felindre a'r Byrddau Iechyd Lleol yn gyhoeddus.

Barn Archwilio Mewnol

Mae'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol, trwy'r Pwyllgor Archwilio, yn rhoi sicrwydd imi ac i Bwyllgor y Bartneriaeth ar y system rheolaeth fewnol yn gyson. Rwyf wedi comisiynu rhaglen o waith archwilio sydd wedi ei darparu gan y Gwasanaeth Archwilio a Sicrwydd yn PCGC yn unol â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Gyhoeddus.

Daethpwyd i gytundeb ynghylch cwmpas y gwaith hwn â'r Pwyllgor Archwilio, ac mae'r gwaith yn canolbwyntio ar feysydd risg a blaenoriaethau gwella lleol. Mae barn gyffredinol Pennaeth Archwilio mewnol am lywodraethu, rheoli risg a rheolaeth yn deillio o'r rhaglen archwilio hon sy'n seiliedig ar risg, ac mae'n cyfrannu at ddarlun y Bwrdd ynghylch sicrwydd wrth iddo adolygu effeithiolrwydd a chefnogi'n hymdrech i wella'n barhaus.

Barn Pennaeth Archwilio Mewnol ar gyfer 2017/2018 oedd y gall Pwyllgor y Bartneriaeth fod yn **Weddol Sicr** y cafodd y trefniadau i ddiogelu llywodraethiant, rheolaeth risg a rheolaeth fewnol, yn y meysydd hynny a fu dan sylw, eu dylunio'n briodol a'u gweithredu'n effeithiol:

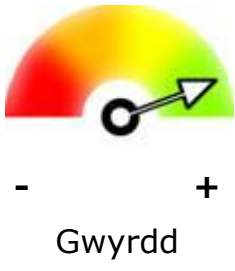
SGÔR	DANGOSYDD	DIFFINIAD
Gweddol Sicr		Gall y Pwyllgor fod yn weddol sicr fod y trefniadau i ddiogelu llywodraethiant, rheolaeth risg a rheolaeth fewnol, yn y meysydd hynny a fu dan sylw, wedi eu dylunio'n briodol a'u gweithredu'n effeithiol: Mae angen ar rai materion o ran dylunio rheolaethau a chydymffurfio dderbyn sylw gan reolwyr, ag effaith fach i gymedrol ar wireddu risgiau gweddilliol hyd nes y cânt eu dileu.

Wrth ddod i'r casgliad cyffredinol hwn mae Pennaeth Archwilio Mewnol wedi nodi bod y meysydd sicrwydd sy'n berthnasol i PCGC oll yn rhoi sicrwydd gweddol yn dilyn asesiad.

Adolygiad y Gwasanaeth Archwilio Mewnol o Lywodraethu Corfforaethol

Aeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ati yn 2017/2018 i adolygu Llywodraethu Corfforaethol er mwyn asesu'r amgylchedd rheoli, gan gynnwys adolygu'r Datganiad Llywodraethiant Blynnyddol hwn a chynnydd wrth weithredu canfyddiadau adolygiad 2016/18 o Reoli Risg. Mae'r archwiliad hwn yn rhoi sicrwydd i'r Pwyllgor Archwilio bod risgiau sy'n berthnasol i gyflawni amcanion y system yn cael eu rheoli'n briodol.

Daeth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol i'r casgliad mai'r lefel sicrwydd o ran effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol sydd ar waith i reoli'r risgiau sy'n ymwneud â Llywodraethu Corfforaethol oedd **Sicrwydd Cadarn**. Ystyriwyd yr adroddiad hwn wrth gwblhau thema Llywodraethu, Arweinyddiaeth ac Atebolrwydd hunanasesiad y Safonau Iechyd a Gofal ar gyfer 2017/2018.

Sicrwydd Cadarn		Gellir rhoi Sicrwydd Cadarn i'r Pwyllgor fod y trefniadau sydd ar waith i ddiogelu llywodraethiant, rheolaeth risg a rheolaeth fewnol, yn y meysydd hynny a fu dan sylw, wedi eu dylunio'n addas ac wedi eu rhoi ar waith yn effeithiol. Nid oes ond ychydig o faterion y mae angen mynd i'r adael â nhw, ac mae'r rhain yn ymwneud â chydymffurfio yn bennaf neu'n ymgynghorol eu natur, ag effaith fach ar wireddu risgiau gweddilliol.
-------------------------------	---	--

Cynhaliwyd adolygiad gwahanol o'r broses ar gyfer olrhain argymhellion archwiliadau (rhai mewnol ac allanol) gan yr Archwilwyr Mewnol, a ddaeth i'r casgliad mai'r lefel sicrwydd o ran effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol sydd ar waith i reoli risgiau yn ymwneud â'r Traciwr Argymhellion Archwiliadau oedd Sicrwydd Cadarn.

Rheolaeth Ariannol

Sefydlwyd PCGC gan Lywodraeth Cymru i ddarparu ystod o wasanaethau cymorth i GIG Cymru. Fel y Rheolwr Gyfarwyddwr a'r Swyddog Atebol, mae gennyf gyfrifoldeb cyffredinol dros reolaeth ariannol PCGC ac rwyf yn adrodd i Gadeirydd Pwyllgor y Bartneriaeth.

Crynodeb o Reolaeth Ariannol yn PCGC

Mae pedair prif elfen i Reolaeth Ariannol yn PCGC, sef:

- **Trefniadau Llywodraethu** - Fel sefydliad a letyir, mae PCGC yn gweithredu o dan Fframwaith Llywodraethu Ymddiriedolaeth GIG Felindre. Mae'r gweithdrefnau hyn yn cynnwys y Rheolau Sefydlog ar gyfer rheoleiddio eu gweithredoedd a'u busnes. Mae'r gofynion statudol wedi eu troi'n weithrediadau o ddydd i ddydd ac ynghyd â'r Cynllun Neilltuo a Dirprwyo Grymoedd a'r Cyfarwyddiadau Ariannol Sefydlog, maent yn ffurfio'r fframwaith rheoleiddiol ar gyfer ymddygiad busnes yr Ymddiriedolaeth. Cefnogir y trefniadau hyn gan drefniadau gweithredu ariannol manwl sy'n cwmpasu Felindre yn ei chyfanrwydd yn ogystal â threfniadau gweithredu lleol sydd ond yn berthnasol i PCGC.
- **Cyllidebau a Chynllunio Amcanion** - Mae amcanion sydd wedi eu cymeradwyo a chyllidebau blynyddol yn rhoi eglurder o ran swyddogaethau gweithredol. Rydym yn mesur ein perfformiad yn erbyn y rhain yn ystod y flwyddyn.
- **Cytundebau Lefel Gwasanaeth** - Mae gan PCGC Gytundebau Lefel Gwasanaeth â phob sefydliad cwsmer ac â rhai cyflenwyr pwysig. Mae

hyn yn sicrhau bod disgwyliadau o ran darparu gwasanaethau a rhwymedigaethau ar y ddwy ochr yn eglur a bod dealltwriaeth o'r dangosyddion perfformiad allweddol. Caiff y Cytundebau eu hadolygu bob blwyddyn er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i fod yn gyfredol a'u bod yn adlewyrchu datblygiadau gwasanaeth.

- **Adrodd** - Mae gan PCGC nifer o adroddiadau ariannol ac adroddiadau perfformiad yn eu lle er mwyn sicrhau ein bod yn darparu gwasanaethau yn effeithiol ac er mwyn gallu monitro rheolaethau cysylltiedig a chymryd camau i unioni'r sefyllfa yn ôl y gofyn.

Mae PCGC wedi cynnal rheolaeth ariannol effeithiol trwy'r strwythur hwn, sydd wedi ei adolygu gan Archwilwyr Mewnol ac Allanol ac maent o'r farn ei fod yn dderbyniol.

CASGLIAD

Mae'r Datganiad Llywodraethiant hwn yn dangos bod PCGC wedi parhau i wella ac aeddfedu fel sefydliad yn ystod 2017/2018, a'n bod yn parhau i ddatblygu a gwreiddio llywodraethu da a rheolaethau priodol ledled y sefydliad. Ni nodwyd yr un gwendid difrifol eleni o ran rheolaeth ychwaith. Mae PCGC wedi derbyn adborth cadarnhaol oddi wrth y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ar y fframwaith sicrwydd ac oherwydd hyn, ac oherwydd ffynonellau eraill o sicrwydd, rwyf wedi dod i'r casgliad bod gan y sefydliad system rheolaeth gadarn.

Edrych i'r dyfodol ac i gyfnod 2018-19:

Rwyf yn cadarnhau fy mod yn ymwybodol o fy nghyfrifoldeb ac atebolrwydd parhaus ichi, i sicrhau bod cydymffurfiaeth ymhob maes fel yr amlinellir yn y datganiadau uchod ym mlwyddyn ariannol 2018-2019.

Llofnod:

Rheolwr Gyfarwyddwr - Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru

Dyddiad: 2018